ЗЬВЯЗДА

Орган ЦК і Мен. Гаркому Камуністычнай партыі (б) Беларусі.

Год выданьня—XV
№ 306 (4212)
Серада, 11 лістапада 1931 г.

СЕНЬНЯ У НУМАРЫ:

АРТЫКУЛЫ: перадавая—Забясьпечым хутчэйшую перамогу на фронце збожжазагатовак (1-я стар.). Выкараніць гандлярскія тэндэнцыі ва ўздуваньні цэн (3-я стар.).

НАРЫСЫ: ТАЎЛАЎ — Ноўстане да бою (2-я стар.).

ЗЯБЛІВА: Кожнаму каню і трактару даць максымальную нагрузку (1-я стар.). Лепельская і Мазырская партарганізацыі пераключаюцца на ўдарныя тэмпы выкананьня плянаў загатовак (2-я стар.). 100 проц. цягнікоў адпраўляць па раскладу (1-я стар.). Узьняць зьдзельшчыну ва ўсіх відах сельскагаспадарчых работ (3-я стар.). Правядзеньне Кастрычніцкіх сьвят (4-я стар.).

ПОЛЬШЧА: Пагромныя антысэміцкія выступленьні польскага студэнцтва (4-я стар.).

КІТАЙ: Японія пашырае акупацыю Манчжурыі (4-я стар.).

ФРАНЦЫЯ: Зьезд рэвалюцыйных прафсаюзаў (4-я стар.).

Забясьпечыць хутчэйшую перамогу на фронце збожжазагатовак

Збожжазагатоўчая кампанія 1931 г. ярка дэманструе вялізарныя дасягненьні плянавай сацыялістычнай гаспадаркі, а таксама складанасьць барацьбы за збожжа ў новых умовах, калі каля 50 проц. гадавога пляну павінны здаць калгасы і саўгасы.

Збожжазагатоўкі наглядна даказваюць і сёньня ўсю актуальнасьць ленінскага тэзісу: «змаганьне за збожжа — змаганьне за сацыялізм». Клясавая барацьба на вёсцы ня зьнята з парадку дня. Пралетарыят і калгасьнікі атрымалі ўжо рашаючыя перамогі ў барацьбе з кулацтвам. Цяпер, праводзячы арганізацыйна-гаспадарчае замацаваньне калгасаў, змагаючыся за выкананьне плянаў загатовак, мы вядзем далейшае наступленьне на кулацтва. Клясава-варожыя элемэнты рознымі манэўрамі і спосабамі імкнуцца сарваць загатоўкі, шукаючы лазейкі ў нізавым савецкім і загатоўчым апараце, у калгасах, каб праз сваю агентуру затармазіць здачу збожжа, каб сваім уплывам на адсталую частку калгасьнікаў распальваць дробна-буржуазныя настроі, каб узарваць калгасы з сярэдзіны.

Ход збожжазагатовак — праверка якасьці работы раённых партыйных арганізацый, іх уменьня мабілізаваць масы на барацьбу з кулацтвам і яго агентурай у радох партыі і ў апараце, на барацьбу за арганізацыйна-гаспадарчае замацаваньне калгасаў.

Апошнія даныя аб збожжазагатоўках па БССР гавораць аб тым, што рад раёнаў не забясьпечыў правільнага бальшавіцкага кіраўніцтва кампаніяй. У той час, як Асьвейскі, Гомельскі, Сураскі і іншыя раёны выканалі гадавы плян збожжазагатовак, рад раёнаў — Чэрвеньскі, Стара-Дароскі, Клічаўскі, Слуцкі і г. д., плятуцца ў глыбокім тыле кампаніі. Са дня апублікаваньня пастановы ЦК КП(б)Б аб загатоўках прайшло больш двух тыдняў, між тым арганізацыі Чавускага, Асіпавіцкага, Тураўскага, Клічаўскага раёнаў, дзе згодна пастановы ЦК, аднаўлена партыйна-савецкае кіраўніцтва, не забясьпечылі яшчэ рашаючага пералому ў ходзе загатовак. На 6-га лістапада Чавускі раён выканаў толькі 38,1 проц. гадавога пляну, Тураўскі — 31,1, Асіпавіцкі — 31,9, Клічаўскі — 24,2 проц.

Партарганізацыі гэтых раёнаў яшчэ не ўсьвядомілі таго, што трэба арганізаваць загатоўкі, што клясавая барацьба вакол збожжа далёка яшчэ не скончана; замяніўшы шырокую масавую работу апартуністычным курсам на самацёк, яны забыліся аб тым, што сапраўды ўдарнае разгортваньне кампаніі мяркуе рашучую барацьбу за выкрываньне спажывецкіх, дробна-буржуазных тэндэнцый у калгасах.

Ня гледзячы на катэгарычнае патрабаваньне ЦК, на выразную дырэктыву — на працягу дэкады дабіцца пералому, — Койданаўскі, Дрысенскі, Мазырскі, Плешчаніцкі, Рэчыцкі і Полацкі раёны нічога не зрабілі, каб перабудаваць мэтады работы і ганебнымі тэмпамі загатовак зрываюць выкананьне пляну.

Рашучым ударам па праваапартуністычных настроях і правай практыцы ў загатоўках трэба вывесьці гэтыя раёны з глыбокага тылу кампаніі.

Аналіз выкананьня пляну збожжазагатовак па сэктарох паказвае значнае адставаньне калгаснага сэктару.

Калгасы БССР выканалі толькі 38,2 проц. гадавога заданьня. Партарганізацыі раду раёнаў з аднаго факту перавагі сацыялістычнага сэктару на вёсцы зрабілі для сябе вывад аб непатрэбнасьці якіх-бы там ні было масава-палітычных мерапрыемстваў, паранылі, што калгаснае збожжа само прыдзе. Недапушчальныя тэмпы здачы збожжа калгасамі ўзьніклі на глебе апартуністычнай ідэалізацыі калгасаў, забываньня таго, што ў апошніх яшчэ існуюць элемэнты клясавай барацьбы, што ліквідацыя дробна-буржуазных настрояў адсталых груп калгасьнікаў яшчэ толькі разгортваецца. Многія раённыя арганізацыі забыліся што «прыдзецца яшчэ шмат папрацаваць над тым, каб перарабіць селяніна-калгасьніка, выпраміць індывідуалісцкую псіхалёгію» (Сталін).

Вялікую шкоду збожжазагатоўкам наносяць ня досыць уважлівыя адносіны калгасаў да ўліку абмалоту збожжа і адыходаў. Рэвізійныя камісіі калгасаў, якія павінны арганізаваць грамадзкі кантроль над прыходам і расходам збожжа, часта ня выконваюць сваіх абавязкаў. Між тым, дакладны ўлік расходу збожжа павінен забясьпечыць поўнае выкананьне калгасамі заданьняў па здачы збожжа. Паасобныя нізавыя работнікі сталі рупарам кулацкага ўплыву, адбіваюць адсталыя сялянскія настроі; яны ўмудраюцца забываць аб абавязках калгасаў перад дзяржавай, імкнуцца зьнізіць загатоўчыя пляны, урваць сабе больш прадукцыі.

Ілюстрацыяй гэтага служаць калгасы Бялевіцкага сельсавету, Чырвонаслабодзкага раёну, якія выканалі сваё заданьне толькі на 5,8 проц. Старшыня калгасу «Шлях Леніна» **Янушкоўскі** на агульным сходзе калгасьнікаў заявіў: «Мы не здамо збожжа дзяржаве, пакуль не разьмяркуем ураджаю. Тое, што застанецца, будзем здаваць».

Побач з рашучай узьдзейнасьцю на тых, хто спаўзае з бальшавіцкіх рэек, неабходна шырока растлумачыць калгасьніку, што дзяржава, аказваючы калгасам вялізарную матэр'яльную, арганізацыйную і тэхнічную дапамогу, мае поўнае права патрабаваць ад калгасьнікаў выкананьня іх абавязацельстваў.

У некаторых раёнах пляны продажу дзяржаве калгасамі збожжа ляпна перапамешаны. У гэтых раёнах ёсьць вёскі, у якіх даны заведама перапавялічаныя заданьні аднаасобнікам. Раённыя арганізацыі павінны выправіць гэтыя памылкі і забясьпечыць поўнае і своечасовае выкананьне плянаў па ўсіх сэктарох.

Асноўная задача дня — няўхільна перамагаць дробна-буржуазныя спажывецкія тэндэнцыі, змагацца за далейшае арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў.

Практыка перадавых калгасаў — імя Чарвякова — Мсьціслаўскага раёну, імя Дзяржынскага — Менскага, імя Сталіна — Лепельскага раёну паказвае, што арганізацыйна-гаспадарчае замацаваньне калгасаў — адзіна правільны шлях да перамог на збожжазагатоўчым фронце. І наадварот,— барацьба за выкананьне плянаў загатовак ёсьць сапраўднае ўмацаваньне калгасаў.

Аднаасобныя гаспадаркі БССР здалі толькі 51 проц. пляну. Гэта вынік яўнай недаацэнкі аднаасобнага сэктару.

У БССР па-за калгасамі знаходзіцца каля паловы ўсіх гаспадарак. Некалькі дзесяткаў тысяч тон збожжа трэба загатовіць сярод бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. Чым іншым, як не апартуністычнай недаацэнкай удзельнай вагі аднаасобнага сэктару можна тлумачыць той факт, што сярод аднаасобнікаў Асіпавіцкага раёну загатоўлена толькі 2 тоны, Камарынскага — 5 тон і г. д. Ва многіх раёнах даўно ўжо скончыліся тэрміны здачы законтрактаванай прадукцыі. Між тым, кантрактанты - аднаасобнікі выканалі толькі 19,6 проц. пляну. У адносінах да злосных нездатчыкаў прадукцыі ня ўжываюць рашучых мер, якія выцякаюць з дагавораў і адпаведных інструкцый НКСнабу і НКЮсту. З праваапартуністычнымі адносінамі да загатовак у аднаасобным сэктары трэба весьці самую рашучую барацьбу.

Значна горш, чым у аднаасобным сэктары праходзіць здача збожжа кулацка-заможнымі гаспадаркамі. Нідзе так ярка і рэзка не праяўляецца праваапартуністычная практыка, як у адносінах спагнаньня цьвёрдых заданьняў. Даўно ўжо скончыліся ўсе тэрміны здачы збожжа кулакамі, але дагэтуль, з прычыны простага апартуністычнага патураньня кулаку, выкананьне цьвёрдых заданьняў ідзе вельмі дрэнна. Махровую правую практыку праводзіць Койданаўскі раён, дзе кулакі здалі толькі 24 тоны, Буда-Кашалёўскі — 25 тон, Караліпскі — 17 тон і г. д.

Кулак, карыстаючыся патураньнем мясцовых арганізацый, часта збывае збожжа на прыватны рынак, спэкулюе ім. Трэба нарэшце, наладзіць вучот наступленьня цьвёрдых заданьняў. Да гэтага часу ёсьць яшчэ 14 раёнаў, якія ўмудрыліся не наладзіць уліку. Дагэтуль Наркамснаб ня ведае, як выконваюцца цьвёрдыя заданьні і адсюль зразумела, што ня можа правільна кіраваць гэтай работай.

Змагаючыся з правай практыкай у адносінах кулака, трэба рашуча ліквідаваць спробы «левых» загібшчыкаў нашырыць цьвёрдыя заданьні на серадняцкія гаспадаркі. А такія спробы ёсьць.

Саўгасы БССР дагэтуль здалі толькі 8,9 проц. гадавога пляну. Прычына невыкананьня заданьняў у тым, што яшчэ не ліквідавана апартуністычная спадчына былога кіраўніцтва Белсаўгастрэсту, што яшчэ працягваецца стварэньне запасаў збожжа, раздуваньне расходных частак збожжа-фуражных балянсаў, стварэньне розных фондаў, разбазарваньне дзесяткаў тысяч цэнтнэраў збожжа. Партарганізацыі значнай колькасьці саўгасаў яшчэ не зразумелі, што важнейшым вучасткам іх работы зьяўляецца барацьба за поўнае выкананьне плянаў загатовак. Саўгасы—прадпрыемствы паслядоўна-сацыялістычнага тыпу—павінны стаць у першых радох здатчыкаў збожжа.

Ня гледзячы на катэгарычныя дырэктывы ЦК і СНК, дагэтуль па БССР здана толькі 45 проц. гадавога пляну збожжа. БССР значна адстае ад іншых саюзных рэспублік. У нас пляны ня выконваюцца з дэкады ў дэкаду. Такое становішча на далей недапушчальна. Тэмпы загатовак павінны ў бліжэйшыя-ж дні ў два і тры разы павялічыцца.

Кожнаму каню і трактару— максымальную нагрузку

ПЛЯН ЗЯБЛІВАГА ВОРЫВА ПОЎНАСЬЦЮ ПАВІНЕН БЫЦЬ ВЫКАНАН У БЛІЖЭЙШЫ ЧАС

ПРАВІЛЬНА РАССТАВІЦЬ СІЛЫ

Ня гледзячы на папярэджаньне, слуцкая МТС не скарыстала і не скарыстоўвае ўсіх магчымасьцяй, каб поўнасьцю выканаць плян зябліва. На 5 лістапада плян ворыва выканан усяго на 71 проц.

З 60 калгасаў, якія абслугоўваюцца МТС, толькі ў 30 калгасах конская цяга скарыстоўваецца на зябі. Як скарыстоўваюцца коні ў астатніх калгасах, дырэкцыя МТС ня ведае.

З боку дырэктара МТС тав. Петрашкевіча існуе няправільная ўстаноўка, быццам загатоўка бульбы і збожжа перашкаджае праводзіць ворыва. Ён кажа, што пераважная частка коняй занята на гэтых работах, забываючыся аб тым, што табуны коняй пасуцца цэлыя суткі па палёх.

Трэба расставіць так цягавую і людзкую сілу, а гэта зрабіць ёсьць поўная магчымасьць, каб побач з выкананьнем пляну загатовак скарыстоўваць на зябліве ня менш 50 проц. конскай сілы і выканаць цалкам плян ворыва і зябі.

Б.

ЛІК ТРАКТАРАЎ НА ЗЯБІ БЯЗУПЫННА ЗЬМЯНШАЕЦЦА

На 5 лістапада МТС БССР плян зябліва выканан на 58,7 проц. Першая пяцідзёнка лістапада дала зьніжэньне тэмпаў ворыва. За пяцідзёнку ўзьнята толькі 2 проц.

Гэта зьяўляецца вынікам таго, што ў радзе месц, у сувязі з часовым пахаладаньнем, зьявіліся дэмабілізацыйныя настроі спыніць ворыва. Аб гэтым гавораць лічбы трактараў, якія заняты на ворыве. У апошні час з пяцідзёнкі ў пяцідзёнку назіраецца памяншэньне трактараў на зябліве, замест павялічэньня.

Калі на 25 кастрычніка на ворыве працавала 763 трактары, на 1 лістапада — 744, то на 5 засталося 689 трактараў — 68 проц. трактарнага парку.

Асабліва вялікае зьніжэньне ліку трактараў на зябліве мы маем у наступных МТС: **койданаўская** — з 44 трактараў на ворыве толькі 3; **цэрахаўская** з 30 — 10; **смалявіцкая** — з 42 — 12; і г. д.

Асобна трэба спыніцца на ўздыме цаліны пад засеў ільну і кармавых траў увесну 1932 г. Аб значэньні гэтага мерапрыемства гаварыць ня прыходзіцца. Аднак, плян уздыму цаліны пастаўлен пад яўную пагрозу зрыву. На 5-га лістапада ўзьнята толькі 11,6 проц. пляну. Рагачоўская МТС узьняла 12 гектараў цаліны, Расонская — 25, Горацкая—65, і г. д. Больш менш здавальняюча выканалі плян уздыму цаліны толькі Танежыцкая і Клімавіцкая МТС. Першая з 5.672 гектараў узьнятай зябі ўзьняла 1.078 гектараў цаліны, і другая з 8.800 — 1.046.

Трэба даць самы бязьлітасны адпор дэмабілізацыйным настроям, якія зьявіліся ў радзе месц і тармозяць выкананьне пляну зябліва. МТС павінны перакінуць усе трактары на ворыва і дабіцца пераключэньня 50 проц. конскай сілы калгасаў для гэтай мэты. Таксама тэмпы ворыва цаліны павінны быць неадкладна ўдзесяцяраны.

Зноў гутаркі аб чарговасьці кампаній

ПУХАВІЧЫ. На 10 лістапада калгасы Пухавіцкага раёну ўзьнялі 7.025 гект. зябліва, што складае 67,9 проц.

Ня гледзячы на дырэктывы Калгасцэнтру аб правядзеньні праверкі не ракідкі калгасамі 50 проц. конскай цягі на зябліва, райкалгассаюз гэтага не зрабіў. Ён ня ведае, якая колькасьць коняй занята на ворыве зябі.

Таксама трэба адзначыць на тыя адносіны, якія зьяўляюцца па сутнасьці апартуністычнымі з боку старшыні Пухавіцкага райвыканкому тав. Арапучыка. Як паведаміў нам старшыня райкалгассаюзу тав. Арапучык зябліва лічыць другараднай справай, якая ня мае вялікай важнасьці. Калі на нарадзе старшынь калгасаў памянулі аб зябліве, то ён заявіў: «**Зябліва, то зябліва, але трэба ўсю сілу кінуць на загатоўку збожжа, бульбы і дарожнага будаўніцтва**».

Такія разважаньні інакш нельга разглядаць, як недаацэнку зябліва. Яна павінна быць рашуча асуджана.

195.000 тон бульбы—Ленінграду і Маскве

ЗАСТАЛОСЯ АДГРУЗІЦЬ ЯШЧЭ 29.984 ТОНЫ

Хойнікі грузяць нядобраякасную бульбу

Хойніцкі райкалгассаюз ігнаруе дырэктыву партыі і ўраду аб адгрузцы бульбы пралетарскім цэнтрам. Старшыня райкалгассаюзу **Куцянкоў** аддаў распараджэньне калгасу «**Селянін**», які знаходзіцца за тры кілёмэтры ад чыгуначнай станцыі і мае 90 га бульбы,—забуртаваць усю бульбу і ні аднаго цэнтнэра ня вывозіць.

Гэтыя махрова - апартуністычныя кулацка-спажывецкія адносіны да забесьпячэньня бульбай пралетарскіх цэнтраў з боку кіраўніцтва райкалгассаюзу прывялі да вельмі нізкіх тэмпаў адгрузкі. Толькі пасьля таго, як цэнтральныя арганізацыі і Хойніцкі РВК скасавалі распараджэньне райкалгассаюзу, наступіў поўны пералом у ходзе кампаніі.

Вельмі дрэнна стаіць справа з якасьцю адгружанай бульбы. Калгасы ў большасьці дастаўляюць бульбу неперабраную, зьмешаную на палову з зямлёй. Загатоўчыя-ж арганізацыі ў пагоні за лічбамі так і грузяць неперабраную бульбу ў вагоны. Гэта прыводзіць да масавага псаваньня бульбы ў часе перавозак.

Неабходна пакончыць са злачынна-нядбайнымі адносінамі да адгрузкі. Трэба забясьпечыць высокія тэмпы адгрузкі бульбы і толькі добраякаснай.

ХОД АДГРУЗКІ
(У ТОНАХ)

ЛЕНІНГРАДУ

7-XI	8-XI	9-XI
1.692	2.854	3.190

МАСКВЕ

7-XI	8-XI	9-XI
1.174	1.174	2.148

Скончыць адгрузку

ПАВОДЛЕ ДАНЫХ НАРКАМСНАБУ БССР, НА 10 ЛІСТАПАДА АДГРУЖАНА ПРАЛЕТАРСКІМ ЦЭНТРАМ УСЯГО 165.016 ТОН БУЛЬБЫ, ШТО СКЛАДАЕ 84 ПРОЦ. АГУЛЬНАГА ПЛЯНУ АДГРУЗКІ. ЛЕНІНГРАДУ І МУРМАНСКУ АДГРУЖАНА 154.437 ТОН, МАСКВЕ—10.579 ТОН.

ЗА 9 КАСТРЫЧНІКА АДГРУЖАНА ЎСЯГО 5.638 ТОН БУЛЬБЫ, У ТЫМ ЛІКУ **ЛЕНІНГРАДУ**—3.190 ТОН, **МАСКВЕ**—2.148 ТОН.

ЗАСТАЛОСЯ ЯШЧЭ АДГРУЗІЦЬ 29.984 ТОНЫ. ГЭТА КОЛЬКАСЬЦЬ ПАВІННА БЫЦЬ АДГРУЖАНА Ў БЛІЖЭЙШЫЯ-Ж ДНІ. ДЛЯ ГЭТАГА ПАТРЭБНА РАЗГАРНУЦЬ САПРАЎДЫ БАЛЬШАВІЦКІЯ ТЭМПЫ РАБОТЫ, РАШУЧА ЗМАГАЦЦА З КУЛАЦКА-МЕСЬНІЦКІМІ НАСТРОЯМІ, З АПАРТУНІСТЫЧНЫМІ СПРОБАМІ ЗАТРЫМАЦЬ БУЛЬБУ ДЛЯ СЯЎБЫ. У БЛІЖЭЙШЫЯ-Ж ДНІ ТРЭБА ВА ШТО-Б ТАМ НІ СТАЛА ПОЎНАСЬЦЮ СКОНЧЫЦЬ АДГРУЗКУ.

МАР'ІНА-ГОРКА. (Па тэлеграфу).

Пухавіцкі раён перавыканаў баявое заданьне партыі і ўраду па адгрузцы бульбы Ленінграду і Маскве. Усяго адгружана 2.071 тона, што складае 103,3 проц. заданьня.

Сакратар РК КП(б)Б **Тарасаў**.
Старшыня РВК **Рапучык**.

РАПАРТЫ ПЕРАДАВІКОЎ

ПРАПОЙСК. (Па тэлеграфу).

Заданьне па адгрузцы бульбы Маскве выканана з перавышэньнем на 50 тон. Уборка бульбы сёньня канчаецца.

ГОРКІ. (Па тэлеграфу).

5 лістапада Горацкая МТС выканала гадавы плян загатовак алейных прадуктаў на 103 проц. Працягваем працу далей. Пераключаемся на здачу дзяржаве ільнавалакна.

Дырэктар МТС **Міхайлаў**.

ГОМЕЛЬ.

Плян асеньніх загатовак бульбы выканан. Загатоўлена па раёне 6.750 тон. Квартальны план жывёлазагатовак выканан на 46,5 проц. Працягваем загатоўкі неаслабнымі тэмпамі.

ГЛУСК. (Па тэлеграфу).

Урадавае заданьне адгрузіць Ленінграду да 15 лістапада 95 тон мяса перавыканана. Адгружана 120 тон. Плян жывёлазагатовак 4-га кварталу па Глускім раёне выканан на 51,3 проц.

Сакратар РК КП(б)Б **ГЕРЫНКЕР**.

ТАЛАЧЫН. (Па тэл.).

Трэцяе заданьне па адгрузку Ленінграду 500 тон бульбы перавыканана. Адгружана 696 тон, або 140 проц. заданьня. Пераключыліся на выкананьне заданьня па адгрузцы бульбы Маскве.

ЛАЗАРАЎ.

„Ні аднаго цэнтнэра збожжа прыватніку"

Шырокай масава-палітычнай работай, грамадзкім буксірам перадавых калгасаў,— перамагчы кулацка-спажывецкія настроі сярод адсталых калгасьнікаў

Адставаньне павялічылася

Першая пяцідзёнка лістапада не дала пералому, якога патрабавалі партыя і ўрад у ходзе збожжазагатовак. За гэту пяцідзёнку загатоўлена ўсяго толькі 4 проц. гадавога пляну. Галоўным чынам, прарыў у збожжазагатоўках яшчэ больш паглыбіўся. У той час, калі паводле заданьня партыі і ўраду трэба было дабіцца выкананьня 65 проц. гадавога пляну яшчэ да 1-га лістапада, мы маем на 5 лістапада толькі 46,2 проц.

Перадавыя раёны, якія забясьпечылі сапраўды бальшавіцкія, высокія тэмпы работы, ідуць у авангардзе збожжазагатовак. Гэта **Асьвейскі** раён, які выканаў свой гадавы плян на 107 проц. **Гомельскі**—105,3 проц., **Сураскі**—101,1 проц., **Уваравіцкі** — 80,4 проц. **Нараўлянскі**—68 проц., **Мсьціслаўскі**—68 проц., **Дубровенскі** — 68,5 проц., **Мсьціслаўскі**—66,9 проц., **Сіроцінскі**—76,8 проц., **Плешчаніцкі**—72 проц., і г. д.

У той-жа час рад раёнаў усё яшчэ ня вышлі з глыбокага тылу кампаніі. Так, **Чэрвеньскі** раён выканаў на 5 лістапада толькі 28 проц., гадавога заданьня, **Тураўскі**—31,3 проц., **Пятрыкоўскі**—23,2 проц., **Асіпавіцкі**—31,9 проц., **Чавускі**—38,1 проц., **Клічаўскі**—24,2 проц., **Старадароскі**— 16,2 проц., **Слуцкі**—23,4 проц. **і г. д.**

Асабліва нізкімі тэмпамі ідуць загатоўкі па сыстэме **Белхлебжывёлсаюзу**.

Прэміі перадавіком загатовак
Пастанова праўленьня Калгасцэнтру БССР

На аснове правільнай арганізацыі працы, шырокага ўжываньня сацыялістычных мэтадаў у рабоце—сацспаборніцтва і ўдарніцтва, уяўленьня сваіх абавязкаў перад дзяржавай па здачы (продажу) калгаснай прадукцыі, барацьбы з кулацкімі, рвацкімі настроямі рад раёнаў і калгасаў ужо дабіліся выкананьня і перавыкананьня пляну загатовак збожжа, бульбы і гародніны.

Калгасы Прапойскага раёну выканалі 126,3 проц. гадавога пляну збожжазагатовак, калгас імя Чарвякова, Мсьціслаўскага раёну, выканаў 100 проц. пляну, плян загатовак бульбы ў 100 тон выканан і прынят сустрэчны па 40 проц., ільнасемя здана — 305 цэнт., замест 100, сена — 333 цэнт. замест 300 цэнт.; калгас імя Дзяржынскага, Менскага раёну, здаў 100 проц. збожжа, бульбы—148 проц. гародніны—161 проц.; калгас імя Сталіна, Лепельскага раёну, выканаў 100 проц. пляну збожжазагатовак; калгас Авангард, Полацкага раёну, выканаў 100 проц. пляну збожжазагатовак.

Праўленьне Калгасцэнтру ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Выдаць прэмію праўленьню Прапойскага Калгассаюзу 200 руб., старшыням калгасаў імя Дзяржынскага, імя Сталіна і «Авангард» па 100 руб. кожнаму.

2. Выдаць у распараджэньне Прапойскага калгассаюзу 200 руб. для прэміяваньня лепшых старшынь калгасаў і калгасьнікаў, якія ўдарна правялі загатоўкі.

3. Калгас імя Чарвякова, які ўжо прэміяваны Калгасцэнтрам за своечасовую ўборку ўраджаю, асабліва ільну, занесьці на чырвоную дошку.

Праўленьне Калгасцэнтру спадзяецца, што калгас імя Чарвякова будзе першым кандыдатам на прэміяваньне і за своечасовую здачу ільнавалакна.

СТАРШЫНЯ ПРАЎЛЕНЬНЯ КАЛГАСЦЭНТРУ **С. Міцькоў.**

У падарунак 14 гадавіне

ЦЕРАХОЎКА, 7. (БелТА).

У ВЫНІКУ ДОБРА ПРАВЕДЗЕНАЙ МАСАВАЙ РАБОТЫ СЯРОД КАЛГАСЬНІКАЎ І АДНААСОБНІКАЎ ПАЧЫНАЮЧЫ З 5 ЛІСТАПАДА СА ЎСЯГО РАЁНУ Ў ЦЕРАХОЎКУ ЎВЕСЬ ЧАС ПРЫБЫВАЛІ ЧЫРВОНЫЯ АБОЗЫ З БУЛЬБАЙ І ЗБОЖЖАМ У ПАДАРУНАК 14-Й ГАДАВІНЕ КАСТРЫЧНІКА.

5-ГА ЛІСТАПАДА ЧЫРВОНЫМІ АБОЗАМІ БЫЛО ЗДАНА ДЗЯРЖАВЕ 380 ТОН БУЛЬБЫ, 6-ГА ЛІСТАПАДА—400 ТОН. БУЛЬБА ПОЎНАСЬЦЮ ЎЖО АДПРАЎЛЕНА ЛЕНІНГРАДУ. АПРАЧА БУЛЬБЫ АБОЗАМІ ЗДАНА ЯШЧЭ 8 ТОН ІЛЬНУ.

7 ЛІСТАПАДА Ў ЦЕРАХОЎКУ ПРЫБЫЎ ВЯЛІКІ ЧЫРВОНЫ АБОЗ У ЛІКУ 3.000 ФУРМАНАК З БУЛЬБАЙ, ЗБОЖЖАМ І ІЛЬНАВАЛАКНОМ. ЧЫРВОНЫЯ АБОЗЫ ПРЫБЫЛІ І НА ІНШЫЯ ЗДАТАЧНЫЯ ПУНКТЫ ЦЕРАХАЎСКАГА РАЁНУ СТ. ГАРНАСТАЕЎКА, ЦЯРУХА, ЗЯБРАЎКА.

100% цягнікоў адпраўляць па раскладу!

У рабоце кантрольных пастоў, вугальных складаў, дыспэтчарскіх апаратаў яшчэ пануе абязьлічка

Кожнаму вінаватаму ў зрыве нармальнай работы—канкрэтны рахунак пралетарскай грамадзкасьці.

Бескантрольная работа кантрольных пастоў

Сьледаваньне цягнікоў па раскладзе — адзін са слабых вучасткаў работы па ўсім Віцебскім раёне. У другой дэкадзе кастрычніка толькі 56 проц. цягнікоў пайшлі па раскладзе, у трэцяй дэкадзе — 68,2 проц.

Карэньні такой ганебнай адпраўкі цягнікоў хаваюцца, галоўным чынам, у няхвыразнай рабоце раду чыгуначных арганізацый, напрыклад, службы цягі, дыспэтчарскага апарату нарадчыкаў, кантрольных пастоў і г. д. Паравозы падаюцца на кантрольны пост бясплянава. Тыя паравозы, якія павінны адправіцца ў першую чаргу, знаходзяцца ў хвасьце многіх іншых паравозаў, або блытаюцца дзе-небудзь на стрэлках, а паравозы, якія павінны пайсьці праз некалькі гадзін, стаяць наперадзе. У выніку — непрадукцыйная манэўровая работа, перагонка паравозаў з аднаго шляху на другі і спазьненьне прыходу паравозаў на месца прызначэньня.

З прычыны няўвязкі ў рабоце паміж дыспэтчарскім апаратам і дзяжурным дэпо, паравоз № Щ-706 31 кастрычніка прастаяў на кантрольным пасту **дзьве лішнія гадзіны.**

На кантрольных пастох № 2 і 4 паравозы, якія прыбываюць з розных маршрутаў, вандруюць па 5, 6 і больш гадзін, пакуль даходзяць да дэпо. Работай кантрольных пастоў нікто ня цікавіцца. Выразны і дакладны ўлік прахаджэньня паравозаў праз кантрольныя стрэлкі на вугальны склад адсутнічае.

Зараз за праходам паравозаў ад дэпо да цягніка і за работай дыспэтчараў устаноўлен грамадзкі кантроль. У асноўным і зваротным дэпо ўстаноўлены пасады спэцыяльных дыспэтчараў. Манэўровыя і саставіцельныя брыгады пераведзены на зьдзельную аплату працы. Выклікальшчыкі паравозных брыгад прымацаваны да паасобных вучасткаў гораду і таксама пераведзены на зьдзельшчыну. Норма прастояў паравозаў пад наборам вугалю скарочана на 10 мінут. Да крантаў прымацаваны пастаянныя людзі. Ліквідацыя абязьлічкі па вугальным складзе сярод манэўровых, саставіцельных і выклікальных паравозных брыгад ужо дала першыя дадатныя вынікі. **Агульны процант сьледаваньня цягнікоў па раскладзе праз ст. Віцебск 1 лістапада складаў 83, а 2 лістапада — 88.**

Рабочыя дэпо прад'явілі некаторым паравозьнікам канкрэтныя рахункі нядбайных адносін да працы, а паравозьнікі ў сваю чаргу прад'явілі рахункі дыспэтчарам, паставіўшы сабе мэтай зьнішчыць усё тое, што перашкаджае сьледаваньню цягнікоў па раскладзе.

Спэцыяльныя паравозныя брыгады з лепшых ударнікаў у дні адпачынку выяжджаюць на дарогу для выяўленьня асноўных прычын затрыманьня цягнікоў у дарозе.

Але ўсяго гэтага мала. Чыгуначныя арганізацыі Віцебску павінны ўзмацніць барацьбу за 100-процантную адпраўку цягнікоў па раскладзе.

Арк. Зарубежны, Максімаў.

7 паравозаў звыш пляну

Рабочыя цэхаў абточкі, пэрыядычнага рамонту і паравозных брыгад **Магілеўскага дэпо** з посьпехам выканалі ўзятыя на сябе абавязацельствы **па выпуску звыш кастрычніцкага пляну аднаго паравоза з абточкі і 6-ці паравозаў з пэрыядычнага рамонту.**

Работа праводзілася ва ўдарным парадку і на аснове сацспаборніцтва.

У барацьбе за бальшавіцкія тэмпы работы асабліва праявілі сябе ўдарнікі: майстар **Новікаў**, пам. майстра **Пруднікаў**, сьлесар **Мяфедаў, Сьцепановіч, Кажараў, Шафранскі, Гаравой, Кандрацьцеў, Валодзька, майстры і рабочыя кацельнай брыгады, паравозных брыгад і міжцягніковага рамонту.**

Тампоў.

Сустрэчны плян ударнікаў абточкі

Зьлёт ударнікаў цэху абточкі дэпо Гомель 3 лістапада прапрацаваў пастанову кастрычніцкага пленуму ЦК УсеКП(б) аб чыгуначным транспарце.

Брыгады—паршнявая, кацельная, арматурная, інструмантальная, аўтагенная такарнага цэху і аўта-тормазная абвясьцілі сябе ўдарнымі брыгадамі імя кастрычніцкага пленуму ЦК УсеКП(б) і высунулі **сустрэчны плян** давядзеньня прастою паравозаў у рамонце да 3-х сутак замест плянавых 8 сутак.

Ударнікі адкрылі фонд рацыяналізатарскіх прапаноў і ўзялі на сябе абавязак у лістападзе даць ня менш 100 прапаноў.

Зьлёт ударнікаў пастанавіў выклікаць рабочых ступенчатага дэпо на сацспаборніцтва.

Г.

Ударнікі-рабкоры Гомельскага чыгуначнага вузла абгаварваюць вынікі рэйду па праверцы рэалізацыі загаду т. Андрэева.

Перавыбары ІТС

У інжынэрна-тэхнічныя сэкцыі— лепшых спэцыялістаў-ударнікаў, актыўных змагароў за пяцігодку!

Перавыбары ІТС павінны зрабіць рашучы пералом у кіраўніцтве інжынэрна-тэхнічнымі работнікамі. Да апошняга часу гэта кіраўніцтва было вельмі слабое. Да 1931 году работа БелМБІТ'у і ІТС тармазілася таму, што ў прэзыдыум БелМБІТ'у ўваходзілі шкоднікі, на чале з інж. Капланам. Шкоднікі ўсю работу інжынэрна-тэхнічных сэкцый вялі да развалу.

Пасьля выкрыцьця шкоднікаў і роспуску БелМБІТ'у, работа некаторы час ня клеілася, бо людзі, якія былі выбраны ў новы склад прэзыдыуму, аказаліся не працаздольнымі і паступова параз'ехаліся. У выніку рад важнейшых пытаньняў быў сарваны. Асабліва значны прарыў ёсьць у арганізацыі тэхнічнай вучобы на прадпрыемствах. Пастанова прэзыдыуму ЦСПСБ ад 30 мая 1931 году аб скарыстаньні на прадпрыемствах з 7-гадзінным рабочым днём восьмай гадзіны для тэхнічнай вучобы ня была выканана. Ня былі складзены праграмы для тэхнічнай вучобы, ня былі вылучаны лектары і г. д. Сацспаборніцтва і ўдарніцтва сярод ІТР было разгорнута вельмі слаба. Паасобныя групы ўдарнікаў інжынэрна-тэхнічных работнікаў знаходзіліся без кіраўніцтва з боку БелМБІТ'у і ІТС. Характэрна, што пазыка «Аўладаньне тэхнікай» выпушчана таксама бяз удзелу БелМБІТ'у.

Толькі ў апошні час назіраецца некаторы зрух. Можна падаць рад прыкладаў. ІТР заводу імя Варашылава ўключыліся ў сталінскую эстафэту па праверцы рэалізацыі 6-ці ўмоў тав. Сталіна, арганізавалі брыгады для самакантролю і выклікалі на сацспаборніцтва ўсіх інжынэрна-тэхнічных работнікаў. Спэцыялісты саюзу МТС і батракоў выпусьцілі пазыку пад назвай «Тэхніка ў масы». Прэзыдыум БелМБІТ'у ўключыўся ў паход за эканомію апалу і электраэнэргіі. Назіраецца некаторы зрух і ў справе паляпшэньня сацыяльна-бытавых умоў работы ІТР.

Аднак, гэта толькі **першыя крокі**. Інжынэрна-тэхнічная маса, якая налічвае ў БССР некалькі тысяч чалавек, павінна мець на чале моцнае кіраўніцтва, якое было-б здольна цалкам ажыцьцявіць усе задачы, якія стаяць перад БССР у справе выкананьня пяцігодкі за чатыры гады. Перавыбары ІТС павінны забясьпечыць больш рашучы зрух у справе ўключэньня інжынэрна-тэхнічных работнікаў у перабудову нашай краіны на сацыялістычны лад.

С.

Мы рыхтуем свае пралетарскія тэхнічныя кадры. Новыя сотні інжынэраў і тэхнікаў з моладзі ўцягваюцца на заводы і фабрыкі. ІТС павінна забясьпечыць у рабоце максымальна спрыяючыя ўмовы для гэтых новых будаўнікоў сацыялізму.

За год адбыўся рашучы пералом у настроях старой тэхнічнай інтэлігенцыі. Многія спэцыялісты, якія раней актыўна змагаліся супроць пралетарскай дзяржавы, або трымаліся так званага «нэйтралітэту», зараз шчыра хочуць працаваць і сапраўды актыўна ўдзельнічаюць у сацыялістычным будаўніцтве. Задача ІТС—дапамагчы гэтым спэцыялістам разгарнуць сярод іх глыбокую выхаваўчую работу.

С.

Выканаць пастанову ўраду аб паляпшэньні сацыяльна бытавых умоў ІТР

Тры месяцы прайшло з моманту апублікаваньня пастановы ўраду аб паляпшэньні сацыяльна-бытавых умоў работы інжынэрна-тэхнічных работнікаў.

Як выконваецца гэта пастанова?

Агульна-гарадзкі сход актыву інжынэрна-тэхнічных работнікаў Менску, які адбыўся нядаўна, заслухаў інфармацыі раду прадстаўнікоў—Наркампрацы, Наркамснабу, Белкаапсаюзу, Белгандлю і Белжылсаюзу (на жаль, прадстаўнік гаркамгасу не зьявіўся). З інфармацый выявілася, што гэтыя ўстановы і арганізацыі амаль нічога, або вельмі мала зрабілі для паляпшэньня сацыяльна-бытавых умоў работы спэцыялістаў. Тлумачэньні прадстаўнікоў гэтых устаноў зусім не задаволілі ўдзельнікаў сходу.

Па віне Наркамснабу значная колькасьць ІТР не забясьпечана цалкам прадуктамі харчаваньня. Асабліва ў дрэнным становішчы знаходзяцца ІТР, якія працуюць у раёнах, у прыватнасьці ў сельска-гаспадарчым сэктары. З раду раёнаў сыгналізуюць, што райснабы нават ня маюць указаньняў ад Наркамснабу аб парадку забесьпячэньня спэцыялістаў.

Таксама амаль нічога ня робіцца ў справе абслугоўваньня інжынэрна-тэхнічных работнікаў сталовымі закрытага тыпу. Толькі ў 2-3 гарадох прымаюцца меры для адкрыцьця такіх сталовых. У Менску гэта пытаньне стаіць на мёртвым пункце, «Менхарч» чакае, што спэцыялісты самі падшукаюць памяшканьня для сталовай, абсталююць яго, забясьпечаць штатам — тады ён уключыць сталоўку ў сваю сетку. Натуральна, калі Менхарч абмяжуецца роляй наглядальніка, спэцыялісты ня хутка будуць мець сваю сталовую.

Адначасова трэба адзначыць крайнюю непаваротлівасьць Менскага гарадзкога МБІТ'у. Яна прывяла да таго, што знойдзенае некалькімі таварышамі памяшканьне для сталовай было перадана гарсаветам іншай арганізацыі. Гэтага ня было-б, калі-б гарадзкі МБІТ больш быў зацікаўлен у паляпшэньні бытавых умоў спэцыялістаў.

У справе забесьпячэньня інжынэрна-тэхнічных работнікаў кватэрамі Белжылсаюз да апошняга часу адносіўся вельмі спакойна. Асыгнаваныя цэнтрам 175.000 руб. для жыльлёвага будаўніцтва спэцыяльна для задавальненьня кватэрамі ІТР, да гэтага часу не рэалізаваны. Была нават небясьпека зусім страціць магчымасьць скарыстаць гэтыя грошы, бо прайшлі ўсе тэрміны іх рэалізацыі. Толькі ўмяшаньне БелМБІТ'у папярэдзіла накіраваньне гэтых грошай да першапачатковай крыніцы. Праўда, і тут больш вінаваты інжынэрна-тэхнічныя работнікі, якія вельмі доўга цягнулі з арганізацыяй жыльлёва-будаўнічага каапэратыву. Толькі ў апошні час такі каапэратыў створан, але жывой работы на гэтым вучастку яшчэ ня відаць.

Наркампрацы вельмі марудна вырашае пытаньне аб прэміяльна-прагрэсыўнай сыстэме аплаты працы інжынэрна-тэхнічных работнікаў, а таксама—пытаньне аб скарыстаньні ІТР у адпаведнасьці са спэцыяльнасьцю кожнага.

Наогул яшчэ вельмі мала зроблена для поўнага вырашэньня пытаньня аб паляпшэньні сацыяльна-бытавых умоў работы інжынэрна-тэхнічных работнікаў БССР. Зусім правільна і сваячасова камісія па праверцы выкананьня пры СНК БССР паставіла ў парадак дня паляпшэньне сацыяльна-бытавых умоў ІТР. Трэба спадзявацца, што тут пытаньне гэта будзе вырашана і зрушана з мёртвага пункту.

Пастанова ўраду аб паляпшэньні сацыяльна-бытавых умоў ІТР павінна быць выканана ў самы кароткі тэрмін.

КУЛЬКІН.

Тав. СЕЛЮКСУ—лепшы ўдарнік—обэр-сетачнік, зьмены «Г»—папяровай фабрыкі «Герой працы» ў Добрушы.

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА

ЛЕПЕЛЬСКАЯ І МАЗЫРСКАЯ РАЁННЫЯ ПАРТАРГАНІЗАЦЫ[І]

пераключаюцца на ўдарныя тэмпы выкананьня плянаў загатовак

Плян адгрузкі бульбы скончыць у бліжэйшыя дні

Перад **Мазырчынай** пастаўлена баявая задача—адгрузіць для пралетарскіх цэнтраў 2.216 тон бульбы, выконваючы плянавыя заданьні ў максымальна скарочаныя тэрміны. Выкананьне гэтай задачы патрабавала напружанай работы ўсіх зьвеньняў раённай партарганізацыі.

Ня гледзячы на тое, што тэрміны адгрузкі бульбы прайшлі, пляны ня толькі ня выкананы, але ў радзе сельсаветаў і калгасаў пастаўлены пад пагрозу зрыву. Там, дзе **сельпарткомы і парт'ячэйкі** па-баявому мабілізаваліся на выкананьне гэтай важнейшай задачы, адгрузка бульбы праходзіць з посьпехам. Так, па **Азарыцкім** сельсавеце яшчэ на 15 кастрычніка плян загатовак быў выканан на 78,6 проц., па **Асташковіцкім**—на 62,2 проц. і па **Бабро̆ўскім**—на 56,2 проц.

Агульнае-ж становішча бульбазагатовак па раёне далёка нездавальняючае. На 1 лістапада плян выканан толькі на 41 проц. Такое адставаньне тлумачыцца тым, што раённая партарганізацыя спачатку разгортваньня загатоўчай кампаніі **не мабілізавала** ў належнай меры калгасныя масы на барацьбу з рвацкімі тэндэнцыямі, на барацьбу супроць кулацкай дзейнасьці, накіраванай на зрыў плянаў загатовак. У радзе сельсаветаў пры ўдзеле інструктароў райкалгассаюзу, праўленьні калгасаў складалі кармовыя балянсы і розныя фонды, штучна павялічваючы нормы, зыходзячы з яўна паменшаных даных аб ураджаі. Калгасы **«Новыя Тарканы»** і **«Новыя Даманавічы»** маюць аднолькавую колькасьць членаў, засеялі аднолькавую плошчу бульбы, але ў адным з іх («Н. Даманавічы») укамплектавана сьвіней у тры разы менш, чым у другім. Між тым, кармовыя балянсы ў гэтых калгасах складзены так, што і ў «Н. Даманавічах» і ў «Н. Тарканах» таварных лішкаў... не аказалася. Многія калгасы **Крукаўскага** сельсавету, маючы ўсе магчымасьці здаць дзяржаве па 1000-1500 пудоў бульбы, пасьля складаньня «балянсаў» зьменшылі гэту лічбу да 300-400 пудоў. Калгасы **«Культура», «Новыя Халоднікі», «Новыя Тарканы», «Маяк камуны»** да 1 лістапада **не здалі дзяржаве ніводнага цэнтнэра бульбы.** Парт'ячэйкі ні ў якай меры не рэагавалі на такія ледапушчальныя зьявішчы.

Вельмі дрэнна праходзяць загатоўкі і па аднаасобным сэктары. Кантрактацыя, як адзін з асноўных сродкаў пляннаваньня загатовак у аднаасобным сэктары, па **Мазырскім** раёне да канца не даведзена. Многімі сельсаветамі атрыманы ад райкалгассаюзу кантрактацыйныя кніжкі, у якіх быў вызначан размер засеваў. Вызначэньне норм здачы (продажу) таварнай прадукцыі было ўскладзена на сельсаветы. Нормы здачы вызначаліся прапарцыянальна засеву, ня прымаючы пад увагу моцнасьці паасобных гаспадарак. Многія заможныя гаспадаркі не атрымалі кантрактацыйных кніжак па «тэхнічных прычынах» і, карыстаючыся гэтым, сваю бульбу разбазарылі. Парт'ячэйкі і сельсаветы не праяўляюць належнай рашучасьці ў адносінах да кулацка-заможных гаспадарак, у выніку чаго здача дзяржаве бульбы і збожжа па цьвёрдых заданьнях сабатуецца. На 25 кастрычніка па **Крыніцкім** сельсавеце з 113 цэнтн. бульбы кулацка-заможныя гаспадаркі здалі толькі 4 цэнтн., у **Крукаўскім** сельсавеце замест 380 цэнтн. здана 3 цэнтн., у **Капліцкім** замест 330 цэнтн. — 16. **Даманавіцкі** сельсавет у часе давядзеньня да двара цьвёрдых заданьняў даў загад членам сельсавету: «Спагнаць цьвёрдыя заданьні ў самы кароткі тэрмін». Члены сельсавету бязьдзейнічаюць, а сельсавет і парт'ячэйка больш пытаньнем спагнаньня з кулацка-заможных гаспадарак цьвёрдых заданьняў не займаліся. Аналёгічнае становішча і ў радзе іншых сельсаветаў. Уліку здачы збожжа і бульбы кулацка-заможнымі гаспадаркамі ні сельсаветы, ні загатоўчыя арганізацыі не праводзілі, спахапіліся за гэту справу толькі тады, калі пачалося разбазарваньне гэтымі гаспадаркамі таварнай прадукцыі.

Значныя недахопы маюць месца і ў справе арганізацыі прыёмкі і адгрузкі бульбы. Аднаасобнікі Ліпаўскага сельсавету прывезьлі здаваць бульбу на станцыю Халоднікі, за 7-10 клм. ад сваіх вёсак. Аднак, на станцыі вагонаў не аказалася. Абозы з бульбаю **вымушаны былі вярнуцца назад у Ліпава**, прастаяць там некалькі гадзін і, нарэшце, здаць адборную бульбу на крухмальны завод.

Мазырскі РК КП(б)Б за апошні час ужыў рашучыя захады ў адносінах да парт'ячэек і паасобных мясцовых работнікаў, якія бязьдзейнічалі ў справе арганізацыі загатовак. Ужыты канкрэтныя мерапрыемствы для забесьпячэньня пералому ў рабоце па выкананьні плянаў загатовак. У рэзультаце за першую пяцідзеўку лістапада выкананьне пляну бульбазагатовак павялічылася на 30-40 проц. Адгружана ўжо 1.400 тон бульбы, што складае каля **75 проц. плянавага заданьня.** Разьвіваючы тэмпы загатовак, трэба рашуча змагацца з усякімі праяўленьнямі «лявацкіх» перагібаў. Тыя асобы, якія яшчэ нядаўна патуралі дробна-буржуазным тэндэнцыям, вызначаліся сваёй апартуністычнай нерашучасьцю ў адносінах да кулацка-заможных гаспадарак, зараз шарахаюцца «ўлева». Напрыклад, сакратар **Даманавіцкага бюро калектыву ЛКСМБ Абрамаў** даваў такія ўстаноўкі членам сельсавету: «Калі аднаасобнік не здае бульбы, дык забірай сілай». У вёсцы Тарканы гэтага сельсавету кожнаму бедняку і серадняку—аднаасобніку разасланы прадпісаньні, у якіх «катэгарычна прапануецца здаць у абавязковым парадку поўную колькасьць збожжа, бульбы і г. д.». Фактычна давалася цьвёрдае заданьне. Зразумела, што такія «дырэктывы» нічога агульнага ня маюць з лініяй партыі ў справе загатовак. «Левыя» загібшчыкі павінны сустракаць рашучы адпор, як хаўрусьнікі правых апартуністаў і падсобнікі кулака ў яго варожай дзейнасьці.

К—р.

Раўняцца па перадавых калгасах

Лепель зьяўляецца раёнам суцэльнай калектывізацыі, па сваім напрамку мае ільнаводчы і жывёлагадоўчы ўхіл. Плянавыя заданьні па ўсіх відах загатовак для раёну зьяўляюцца зусім рэальнымі. У наяўнасьці ўсе магчымасьці да выкананьня плянаў ва ўстаноўленыя тэрміны.

Аднак, бязьдзейнасьць раду ячэек, сельсаветаў і раённых кіруючых устаноў на загатоўчым фронце прывяла да адмоўных рэзультатаў. Плян на ільнавалакне на 1 лістапада выканан толькі на 3 проц., па збожжы—на 45 проц. і бульбе—на 60 проц. Прычыны такога адставаньня іменна заключаюцца ў тым, што ва многіх сельсаветах справа загатовак прадастаўлена самацёку. Кіраўніцтва ходам загатовак з боку раду парт'ячэек і сельсаветаў носіць фармальны характар; прымаюцца на сходах пастановы, а на справе амаль нічога канкрэтна ня робіцца для іх выкананьня. Замест бальшавіцкай работы ў радзе выпадкаў назіраецца апартуністычнае хныканьне аб «нерэальнасьці плянаў». Старшыня праўленьня калгасу **«Чырвонае забалоцьце»** на пленуме сельсавету заявіў: «Плянаў загатовак мы выконваць ня будзем, бо яны нерэальныя, аб чым мы давялі да ведама раённых органаў». Старшыня праўленьня калгасу **«Юг» Кляштэрн** таксама адмаўляецца выконваць заданьні па загатоўках да таго часу, пакуль ня будуць перагледжаны пляны. Такія факты не адзіночныя. Апартуністычнае папушчэньне кулацка-заможным элемэнтам прывяло да злоснага сабатаваньня цьвёрдых заданьняў. На 1 лістапада кулацка-заможнымі гаспадаркамі плян збожжазагатовак выканан толькі на 34 проц., па бульбе—на 13 проц.

Нядаўна ў раёне праверана работа 5 парт'ячэек у напрамку арганізацыі загатовак. Праверка паказала недапушчальную іх бязьдзейнасьць. У большасьці правераных ячэек нават не абмяркоўвалася пытаньне аб загатоўках. Таксама яшчэ да гэтага часу не абмеркавана пастанова ЦК КП(б)Б ад 25 кастрычніка. Гэта пастанова была толькі зачытана на сходзе **Несінскай** парт'ячэйкі «ў розным» парадку дня і «прынята да ведама».

Не забясьпечылі належнага пералому ў загатоўках і пасланыя на месцы работнікі раённых устаноў таму, што многія з іх абыяк адн[illegible] да даручанай справы, а паасобныя паддаліся апартуністычным настроям і разважаньням [illegible]рэальнасьці плянаў».

Даволі сур'ёзнай перашкодай [у] справе выкананьня плянаў загат[овак] зьявілася дапушчаная блытаніна [у] пляннаваньні загатовак. Напрыкла[д] **Сушанскім** сельсавеце вызначана [для] аднаасобнага сэктару здаць (пра[...]) дзяржаве 221 цэнтн. бульбы, а ў [гэ]тым сельсавеце аказваецца то[лькі] **АДНА** гаспадарка засталася па-за [кал]гасам і фактычна пляжага аднаасо[бна]га сэктару ў гэтым сельсавеце н[...] **У Каменскім** сельсавеце, які калек[ты]візаваны на 99,7 проц., таксама [...] асобнаму сэктару вызначана 1.[...] цэнтн. бульбы, што складае 36 пр[оц.] агульнага пляну сельсавету.

З другога боку заданьні па загат[оў]ках многім калгасам вельмі зьмен[ша]ны. Калгас **«Чырвоны быстрак»** [...] засеве 10 га ільну пры сярэдняй у[раджайнасьці] ў 2,2 цэнтн. з га атр[ы]маў заданьне па ільна-валакне то[лькі] 0,2 цэнтн. Такое становішча ў кал[га]се **«11 ліпеня»** і ва ўсіх калгасах [...]москага сельсавету.

Падагуліўшы становішча ходу [за]гатовак, Лепельскі РК КП(б)Б рашу[чы] ўдарыў па апартуністах і дэзарганіз[а]тарах у гэтай справе. За апарту[ні]стычную практыку **зьнят з раб[оты] старшыня райкалгассаюзу Пашкоў** [з] абвяшчэньнем яму суровай вымо[вы]. Фракцыі райкалгассаюзу таксама [...]вешчана вымова. Прыцягнуты да [адказ]насьці тыя асобы, якія дапусьц[ілі] галавацяпскую блытаніну ў пляна[]ваньні загатовак. Побач з гэтым ра[йкамам] вызначыў канкрэтныя мерапры[емст]вы для фарсаваньня загатовак [у] адпаведнасьці з пастановай [ЦК] КП(б)Б ад 25 кастрычніка. У дап[а]могу мясцовым арганізацыям для р[а]боты па загатоўках паслана дадатк[о]ва 18 чалавек раённага актыву.

Задача ўсёй раённай партарганіза[]цыі заключаецца ў тым, каб неад[]кладна забясьпечыць пералом у загатоўках, дабіваючыся выкананьня пл[я]наў ва ўстаноўленыя тэрміны. Па[]асобныя сельсаветы і калгасы паказал[і] **ўзорныя прыклады бальшавіцкага зм[а]ганьня за выкананьне плянаў загато[]вак.** Калгасы **«Савецкая Беларусь», «Новы будаўнік», «Новы быт», «Ба[...] рэц волі», «Зорка [...]»** і інш[ыя] **ВЫКАНАЛІ ЎЖО ЎСЕ ВІДЫ ЗАГА[ТОВАК] ТОВАК НА 100 ПРОЦ.** Лепельскі сел[ь]савет на 1 лістапада выканаў плян [...] збожжазагатовак на 84 проц., **Пру[...] донскі**—на 92 проц. і [...]вянскі—на 72 проц. **На гэтых калгасах і сельсаветах павінны раўняцца ўсе іншыя.**

В. Залатухін.
А. Сідзіна.

Чакаюць прадстаўнікоў з раёну

Уваравіцкая райпартарганізацыя дабілася значных посьпехаў у выкананьні плянаў усіх відаў загатовак. Па збожжы на 1-га лістапада плян выканан на 74 проц. **Борхаўская, Крыўская, Уваравіцкая, Чабатовіцкая і Стара-Беліцкая** парт'ячэйкі далі сапраўдныя ўзоры бальшавіцкага змаганьня за арганізацыю загатовак. У тых калгасах і сельсаветах, якія абслугоўваюцца гэтымі ячэйкамі, з посьпехам адбываецца здача сельска-гаспадарчай прадукцыі загатоўчым арганізацыям.

Аднак, побач з перадавымі ячэйкамі ёсьць і такія ячэйкі, якія адказьнейшы вучастак партыйнай работы прадаставілі самацёку. Кіраўнікі **Целяшоўскай, Пянчынскай, Лапіцкай, Бацуньскай** і інш., апынуліся ў палоне апартуністычнай стаўкі на самацёк. Калгасы і сельсаветы, якія абслугоўваюцца гэтымі ячэйкамі, выканалі пляны ад 10 да 32 проц. Замест таго, каб арганізаваць загатоўкі, кіраўнікі гэтых ячэек чакаюць пакуль **да іх прыедуць прадстаўнікі раёнаў** і правядуць за іх работу.

Задача партыйнай арганізацыі раёну перанесьці вопыт перадавых ячэек на тыя, што адстаюць, каб ня толькі выканаць, але і перавыканаць плян загатовак.

А. К.

...Паўстане да бою

(Нарыс аб сьвяткаваньні Кастрычніка ў Зах. Беларусі)

1.

Сёньня раніца на дзіва сьветлая і чыстая. Праз маленькае ваконца адзіночкі № 471 відзён дробны шматок блакіту. Ён чысты і радасны, як быццам на двары вясна, а ня восень.

Толькі што ўзышло сонца. Яно яшчэ не пасьпела падняцца вышэй турэмных муроў і яго вязень адзіночкі № 471 яшчэ ня мог бачыць. Але вязень яго адчуваў. У яго сэрцы ўздымаліся цёплыя сонечна-радасныя пачуцьці. Па целе, змучаным шматгадовай турмой, бурліла кіпучая кроў.

Вязень узьлез на столік, што стаяў пад ваконцам, узяўся рукамі за краты, упёрся ў іх галавой і прагна глядзеў на турэмны двор.

Турма яшчэ спала. Нема глядзелі вокны суседняга корпусу. Там—агульныя камэры палітычных. Вязень дарэмна ўпіваўся вачыма ў чорныя вокны—з-за крат ня выглянуў ні адзін твар. Таварышы яшчэ спалі.

Сёньня якраз мінула 4 гады яго ня волі. Роўна 4 гады таму назад у дзень гадавіны Кастрычніка паліцыя арыштавала яго з пачкай праклямацый. Тады рабочыя кварталы рыхтаваліся да гэтага вялікага сьвята.

Колькі перажыў ён за гэтыя чатыры гады...

І зноў паплылі, як на экране, успаміны:

Дэфэнзыва... Пяць жудасных начэй... Пасьля — турэмная больніца. Потым —чарга безьлічы турэмных манатонных дзён. «Пераезды» з турмы ў турму. Суд — і цяпер на акаваных дзьвярах адзіночкі № 471 ужо здалёк відна вялікая літара «К», што азначае «карны» і чырвоная паперка. На паперцы напісана:

НАЗЬВІСКО—АЛЯКСАНДАР ТКАЧУК.
Лят — 22.
Караны з артыкулу — 102, ч. І.
Звальня сень—15 лістапада 1932 року.

Алеся ненавідзіць турэмная адміністрацыя. Ён ужо згубіў лік карам. Але яны яго не змаглі зламаць. Гэта асабліва злавала турэмнае начальства. Алеся называлі ў турме «ўпартым большэвікем». Ён знаходзіўся ў сьпісе «небясьпечных вязьняў» і яму ня прышлося за ўсе 4 гады разьвітацца з адзіночкай.

Алесь загартаваўся ў турме. Ён сам сябе не пазнаваў. Ён з радасьцю заўважыў, як унутры яго разрасталіся два магутныя пачуцьці: ненавісьць і ўпартасьць.

І цяпер ён з чаргі перайшоў да выяўленьня ненавісьці. Спусьціўшы вочы ўніз з вышыні трэцяга паверху ён убачыў нязвычайны рух на турэмным двару. Дзесяткі «дазорцаў», як апанапаныя, насіліся ва ўсе куткі вялікай турмы. Узмацнялася варта. Узрастаў лік афіцэраў з залацістымі адзнакамі на рукавох.

— А гэта што?! Сінія! А гэта-ж паліцыя! Даўно ня бачыліся!

Алесь вачыма ўпіўся ў рады паліцыі, якая нячутна ўвалілася на турэмны двор.

— Эй, д'ябле! Зьлезь з акна! — Пачулася раптам ад дзьвярэй.— І сон не бярэ яго, пся крэў. Сакавітай лаянкай «дазорца» закончыў сваю прамову.

Алесь у момант са скачыў са століка

Пахадзіўшы некалькі хвілін па адзіночцы, Алесь прылёг на прымацаваны да сьцяны ложак і моцна задумаўся.

***

Тым часам турма ажывала. Пачуўся кашаль з вокан, галасы, стукат дзьвярэй, ключоў, гнеўныя крыкі «дазорцаў». Забарабаніла «калатушка»— пара ўставаць. Пачынаўся турэмны дзень.

Калі пад дзьверы падносілі камяк сырога хлеба і міску чорнай «кавы», Алесь ужо хадзіў па камэры з чырвонай істужкай на грудзёх. «Дазорца» злосна прамармытаў:

— Комуніьсце пшэклентэ!..

Алесь усьміхнуўся і сеў сьнедаць.

Непрыкметна цёк час. Вось ужо на турэмным гадзіньніку, што бомкае там у калідоры, прабіла палова адзінаццатай. З гораду далятаў гул. Пасьля — «Інтэрнацыянал».

Алесь радасна ўсьміхнуўся:

— Зараз пачнем і мы.

Зазірнуў у ваконца. У суседнім корпусе з-за крат выглядалі дзесяткі белых твараў. Гэта — таварышы.

— Добра. Гатовы, значыцца. Ну пачнем.

«Упарты бальшавік» адкашляўся, удыхнуў у грудзі паветра і— з грудзей вырваўся магутны кліч:

— Няхай жыве Кастрычнік! Ур-р-а!

— Уррра, уррра! — дружна адказалі таварышы.

— Прэч з фашыстоўскім урадам Пілсудзкага!

— Прррэч.

Праз некалькі сэкунд турэмны двор дрыжэў ад грому «Інтэрнацыяналу». Рэхам адбіваўся ён ад панурых сьцен, пераплятаўся з сотнямі іншых галасоў і — горда рваўся на вуліцы гораду.

З жахам застыла варта. Песьня аглушыла іх. Толькі праз хвіліну яны апамяталіся і кінуліся да камэр. Крык катаваных зьмяшаўся з громам «Інтэрнацыяналу». Над турмой стаяў жудасны гул. Ён напаўняў зьвярыным жахам сэрцы наёмных катаў, але яны, сьцяўшы зубы, распраўляліся. Скора сырыя карцары пачалі запаўняцца.

Азьвярэлыя «дазорцы» цягнулі туды аднаго за адным «зачыншчыкаў». Адным з першых «сінія» валаклі туды зьбітага Алеся.

Ён выглядаў страшна. З галавы цякла кроў. Кашуля на грудзёх была разадраная. Відаць, ня лёгка паліцыі было ўзяць «упартага бальшавіка».

Пагром набліжаўся к канцу. Над турмой грымелі апошнія словы баявога гімну. З перапоўненых карцэраў, як з-пад зямлі даносіліся прыдушаныя агністыя словы:

— Гэта будзе астатні...

2.

У гэты самы час, калі з за турэмных муроў грымеў «Інтэрнацыянал», горад выглядаў зусім ня звычайна. Заводы і фабрыкі змоўклі. У рабочых кварталах панаваў рух. Вітрыны былі зачынены. Па вуліцах кружыліся паліцэйскія патрулі. Па галоўных вуліцах гарцавалі атрады коннай паліцыі. Шпікі яшчэ досьвіткамі распачалі «паляваньне». Яны арыштоўвалі кожнага падазронага. У загрыманых тут-жа на вуліцы рабілі вобыск і, нічога не знайшоўшы, з грубой лаянкай адпускалі. У цёмных завулках лыпалі падсьлепаватыя вочкі пражэктараў, асьвятляючы раскіданыя даволі густа праклямацыі. Шпікі атрымалі загад зьбіраць іх. Час ад часу з лёгкімі драбінкамі шпарка прабягалі пажарнікі. Яны аглядалі тэлеграфныя правады — шукалі транспарантаў.

З усходам сонца ў горад пачалі напłываць сяляне, асабліва моладзь. Паліцыя да гэтага падрыхтавалася. Яна затрымлівала сялян, рабіла ў іх вобыскі і «прапаноўвала» варочацца назад. Больш упартых затрымлівала і зараз-жа на аўтамабілях адвозіла ў дэфэнзыву.

Частка сялян рабіла выгляд, што варочаецца, і пранікала ў горад крывымі завулкамі, гародамі, праз платы; частка адыходзіла крыху ад паліцэйскіх застаў і садзілася «адпачываць». Групы «адпачываючых» з кожнай хвілінай расьлі. Паліцыя трывожылася. Сяляне штораз настойлівей наступалі на заставы. З кожнай хвілінай расла іх нецярплівасьць і задор. Ужо зусім ня было магчымасьці арыштоўваць «сьмельчакоў». Сялянская лавіна грозна пачынала бурліць.

— Разыходзьцеся, хамы! На печы! Спаць!

— Бач, які ён! Спаць! Не, брат, спаць ня будзем! Твая чарга спаць!

— Цішэй, хамы! Тут вам не большэвія!

— Мне юш обжыдла ваша кароўя мова.

— Дык хто цябе тут трымае? Абрыдла — уцякай адгэтуль на зламаньне карку.

— Остро̆жне! Тутай ест паньство польске, а не ваша!

— Наша дзяржава ў Менску...

— ... і тут скора будзе, — дадае другі.

— Дый у Варшаве табе скора цесна будзе, панок! — кідае трэці

— Эх, браткі, што мы тут будзем з імі марнаваць час. Прэч паліцыю!

— Прррэч!... — і лавіна рушылася. Пад напорам першых радоў паліцыя абараняючыся штыхамі, пачала адступаць. Паветра прарэзалі трывожныя сьвісткі. Яшчэ хвіліна—і здалёк несься атрад коннай паліцыі.

Сотні рук рэфлексыўна нырнулі ў кішэні. Кроў закіпела ненавісьцю. Атрад несецца... Блішчаць голыя шаблі... Вось... вось...

— Ур-ра! Бі паноў! Ур-ра!

Град каменьняў паляцеў на паліцыю. Атрад рассыпаўся. Пешая паліцыя разьбеглася ва ўсе бокі. Прагрымеў рэдзенькі залп. Некалькі сялян упала. Рэшта з яшчэ большай рашучасьцю кінулася на паліцыю. І зноў град каменьняў паляцеў на яе. Вінтоўкі змоўклі.

Цеснымі радамі сялянскі паход рушыўся. Праз хвіліну над ім разьвіваўся чырвоны, як кроў, сьцяг. Затрапяталі сэрцы радасьцю і перамогай. Паплыла песьня:

«Шалейце вы, каты, пеце нашу кроў.
Будуйце вастрогі, гадуйце шпікоў!—
Паўстане да бою народ катаваны
На сьмерць, на сьмерць, на сьмерць
вам, тыраны!»

Паход крочыў па вуліцах гораду. Адзіночныя патрулі саступалі з дарогі. Большыя атрады паліцыі недзе зьнікалі. Вуліцы былі заваяваны дэманстрантамі.

3.

— Гальлё, гальлё!..

— Слухам.

— Пан генэрал?

— Так ест.

— Муві начэльнік дэфэнзывы. Пане генэрале, цо робіць? Паліцыя занадто слаба. Ня можам справіцца. Хамы з вёсак прабіліся ў горад, прарваўшы нашы заставы. Гарадзкая галота на сваіх кварталах хвалюецца. Зараз паходам будзе ісьці пад турму. Больш чым пэўна што яны аб'яднаюцца з хамамі. Прышлеце роту.

— Не могэм.

— Для чэго?

— Мае салдаты таксама сволачы Ня веру ім. Сёньня па кашарах ад «камуністычных праклямацый» было аж бела. Салдаты раніцай сьпявалі бальшавіцкія песьні. Іх сёньня я ня пускаю ў горад.

— Дык прышлеце карны батальён.

— Не магу. Гэта па апошні выпадак.

. . . .

Дэманстранты сьцякаліся на пляц. Сталёвымі калёнамі першымі прыйшлі сюды рабочыя. За імі паказаліся сялянскія атрады. З песьнямі, бадзёрыя. Зьліліся ў адну вялікую армію. Сьціснулі рукі моцна, па-брацку. Над морам галоў горда павявалі сьцягі.

Пасьля бурнага мітынгу калёны рабочых, сялян, калёны камсамольцаў — маладых энтузіястаў барацьбы, калёны беспрацоўных са сьцягамі, з пяньнем «Інтэрнацыяналу» і гучнымі лёзунгамі ў гонар СССР рушыліся пад турму.

. . . .

— Гальлё!...

— Штаб дывізіі.

— Гаворыць начальнік дэфэнзывы.

— Слухам. Генэрал.

Псякрэў, тэ хамы, бандыты ідуць пад турму... Я мабілізаваў усю паліцыю... Але ні ўпэўнен... Баяцца... Дапамажэце...

— Добжэ.

Пан начальнік, абліты халодным потам, павесіў трубку. У дэфэнзыве жудасна. Трывожна зьвіняць тэлефоны...

. . . .

Бурлівая лавіна, грозна клякочучы, насоўвалася пад турму. Вось яшчэ адзін паварот і дэманстрацыя ўсёй сваёй сілай уваперацца ў акаваную браму ненавіснай Бастыліі...

Яшчэ сэкунда, яшчэ момант...

З-за муроў турмы вырваўся адказ. Зразу быў чутны толькі гул. Пасьля штораз выразьней з гулу пачалася выдзяляцца стройная баявая мэлёдыя гімну рэвалюцыі.

Гэта пяюць яны... Гэта Кастрычнік крочыць праз Бастыліі... Рвецца песьня з-пад зямельных лёхаў, з-за крат... Пяюць закаваныя браты... Дэманстрацыя захвалявалася.

А гэта што?.. З-за павароту выпаўз, як сьмерць, карны батальён... З другога боку вырвалася конная паліцыя. Афіцэр, вымахваючы шабляй, пачаў нешта гаварыць. Яго заглушыў тысячагалосы кліч:

— Прэч!..

Паляцелі на паліцыю каменьні. Строй коньніцы крыху зьмяшаўся. Прагрымеў залп. Стогны, крыкі і песьні зьліліся ў адзін жудасны гул.

Конная паліцыя паляцела. Прагрымелі новыя залпы. Паляцелі каменьні. Закіпеў заўзяты няроўны бой...

. . . .

На заўтра выйшлі газэты. На першых старонках чарнелі вялізарныя літары:

«Поўны правал бальшавіцкага сьвята.

Звыш ста камуністаў — пад ключом.

Учора, з прычыны так званай «гадавіны кастрычніцкай (бальшавіцкай) рэвалюцыі», тутэйшыя камуністы імкнуліся арганізаваць хваляваньні сярод насельніцтва.

Некалькі дзесяткаў камуністычных агентаў і вулічнай галоты рабілі спробу дэманстраваць. Гэтаму палажыла канец наша спраўная герагічная паліцыя.

Учарайшы дзень сьведчыць аб тым, што камуністы трацяць рэшткі ўплываў сярод насельніцтва, што з-пад іх ног высоўваецца апошні грунт.

На вуліцах нашага гораду ўчора было зусім спакойна. Ніхто ня быў патурбаваны за выключэньнем некалькіх бальшавіцкіх агентаў, якія не паслухалі загаду паліцыі «разыйсьціся».

Арыштавана звыш 100 камуністаў, якія будуць аддадзены пад суд.

Гэта — апошнія камуністы ў нашым горадзе. Больш нішто не парушыць нашага спакою»...

Так гэтыя газэцяры супакойваюць сябе і сваіх паноў.

Б. ТАУЛАЙ.

ЗІМЕ НА СУСТРАЧ

Абора стаіць на ўзгорку, што ўзьнімаецца над усёй сядзібай. Яна пабудавана летась МТФ калгасу «Чырвонае Жэжліна. У аборы шмат сьвятла. У чатыры рады стаяць кармушкі, па 25 у рад. Кожная са 100 кароў мае свой станок.

Кармушкі дацкай сыстэмы. Гэта надзвычай простая камбінацыя драбіны і карыта. Прыстасаваньне таннае і кантоўнае: яно экапоміць за стойлавы перыяд воз корму. З яе ня вываліцца ні крошкі корму, які скарыстоўваецца на ўсе 100 проц. Гэта даказана шматгадовай практыкай. Арытмэтыка калгасу «Чырвоная Жэжліна» простая і пераконваючая. 100 дацкіх кармушак экапомяць 500 цэнтн. корму, які расківаецца і гніе, там, дзе замест гэтых простых і рацыянальных прыстасаваньняў ужываюцца растратчыкі корму — розныя цабры, карыты, катухі і драбіны. Вывад напрошваецца сам сабой — без культурнай кармушкі няма культурнага кармленьня.

**

Фэрма калгасу «Чырвонае Жэжліна» бурна расьце. Пабудаваная летась абора ўжо ня можа зьмясьціць усяго калгаснага стада. Адчуваецца вострая патрэба ў новых памяшканьнях. Калгас будуе другую абору на 100 штук і цялятнік на 50 штук. Да 15-га лістапада ўсё будзе гатова, пазат ацеплена, і ўся жывёла будзе пастаўлена ў сьветлыя і цёплыя памяшканьні.

Цэлы дзень ля новай аборы працуе брыгада цесьляроў з 30 чалавек. Закланочаны Жызьнеўскі — яе брыгадзір — націскае на праўленьне, аддзяленьні. Просіць, награжае. Адно з аддзяленьняў калгасу спыніла падвозку кулёў для страхі. Жызьнеўскі віхрам туды:

— Чаму ня возіце кулёў? Вы сарваць хочаце будаўніцтва? Да вы ведаеце, што гэта значыць?

Загадчык аддзяленьня абяцае заўтра-ж іх прывезьці.

Цесьляры высоўваюць рад прапаноў, каб наскорыць работу:

— Трэба дабавіць у сталярную людзей, каб хутчэй канчалі вокны і дзьверы.

— Паставіць падросткаў круціць дубцы для прывязкі прылаткаў.

— Разам з знадворным будаўніцтвам прыступіць да абсталяваньня аборы ў сярэдзіне.

Сыплюцца прапановы. Брыгадзір моўчкі ў галаве нешта прыкладае, думае.

Назаўтра хлапчукі ўжо бярэмямі цягнуць ракітавыя дубцы, крупяць іх, каб былі мякчэйшыя. Сабралася новая група цесьляроў. Яна падрыхтоўвае слупы на станкі і матар'ял на кармушкі.

Уся цесьлярская брыгада працуе групамі. Людзі абляпілі новы будынак. Вазьмаюцца сталяры, устаўляюць вокны. Ніжэй камяншчыкі аблепваюць ... фундамант. На страсе поўзаюць крыцы і рад за радам расьце страха ўгару. Тут-жа крокаў за сто будуецца кормазапарнік, які будзе даваць запараную сечку і мякіну, забясьпечыць фэрму гарачай вадой.

— Перабояў з-за недахвату некаторых матар'ялаў няма, — расказвае Жызьнеўскі, — цьвікі робім з дроту, з дубу, а дзе і проста пярэвіткамі замяняем..

Брыгадзір вядзе паказаць нам, як яны абыходзяцца без дэфіцытных цьвікоў. Латы да крокваў напалову прывязаны дубцамі і напалову прыбіты самадзельнымі цьвікамі. Прылёткі таксама прывязваюцца дубцамі.

Ініцыятыва і настойлівасьць пераматлі ўсе перашкоды, зьвязаныя з недахватам дэфіцытных будматар'ялаў.

**

На фэрме калгасу «Чырвонае Жэжліна» ведаюць, якія вынікі дае добры догляд жывёлы. Пачысьціў, напрыклад, карову шчоткай — поўлітра малака прыбудзе. Зробіць дойка масаж вымя каровы пасьля даеньня — працаздольнасьць вымя ўзьнімаецца. Праветрыць абору, чыста трымаць кармушкі — усё гэта абавязковыя ўмовы для ўздыму прадукцыйнасьці каровы. Калі холадна ў аборы, прыходзіцца падбавіць кармовых адзінак, каб не зьмяншаўся ўдой і ня худзела жывёла. З гэтага вывад — ацяпляй абору, затыкай усе шчыліны, каб праз іх не ўцякала і малако і корм. У цёплай аборы карова ўсю сваю энэргію аддасьць на выпрацоўку малака, у халодным-жа — на змаганьне з холадам.

Кожны работнік фэрмы павінен ведаць зоатэхніку. Усе, хто працуе на фэрме, вучацца на вячэрніх курсах па жывёлагадоўлі, арганізаваных у калгасе. Тры разы ў пяцідзёнку слухаюць лекцыі агранома аб культурным доглядзе жывёлы.

Фэрма рыхтуецца сустрэць зіму. Ідзе разьбіўка работнікаў на групы па спэцыяльнасьцях: даглядальшчыкі, дальшчыцы, падрыхтоўшчыкі корму. Кожны работнік фэрмы мае канкрэтную работу, за якую ён поўнасьцю адказвае. Абязьлічка ліквідавана.

**

Рацыёны складаюцца ў прыстасаваньні да пэўных груп кароў. Усё стада падзяляецца на катэгорыі па малочнасьці, гатунку, вазе. Кожнай катэгорыі — асобны рацыён. Дойныя каровы атрымліваюць больш малакагонных кармоў: караньплоды, бульбу, сілас і г. д.; цельныя каровы для падтрыманьня жыцьця і росту цяляці — грубы і моцны корм. Маладняк—корм, які мае больш бялкоў і вапны, якая неабходна для росту і змацаваньня маладога арганізму. Для складаньня гэтых рацыёнаў прыцягваецца агроном МТС.

Даводзячы рацыён да каровы, трэба побач з гэтым уважліва наглядаць за тым, як карова скарыстоўвае дадзены ёй корм, як яна адклікаецца на кармленьне. Адна карова павялічыць удой. Другая-ж будзе толькі таўсцець, а малака ня прыбавіць, бо ў яе абмежаваны малочныя здольнасьці. Усе гэтыя правілы павінны класьціся ў аснову догляду жывёлы.

Так крок за крокам калгас «Чырвонае Жэжліна» рашуча ідзе насустрач зіме.

П. Арцельны.

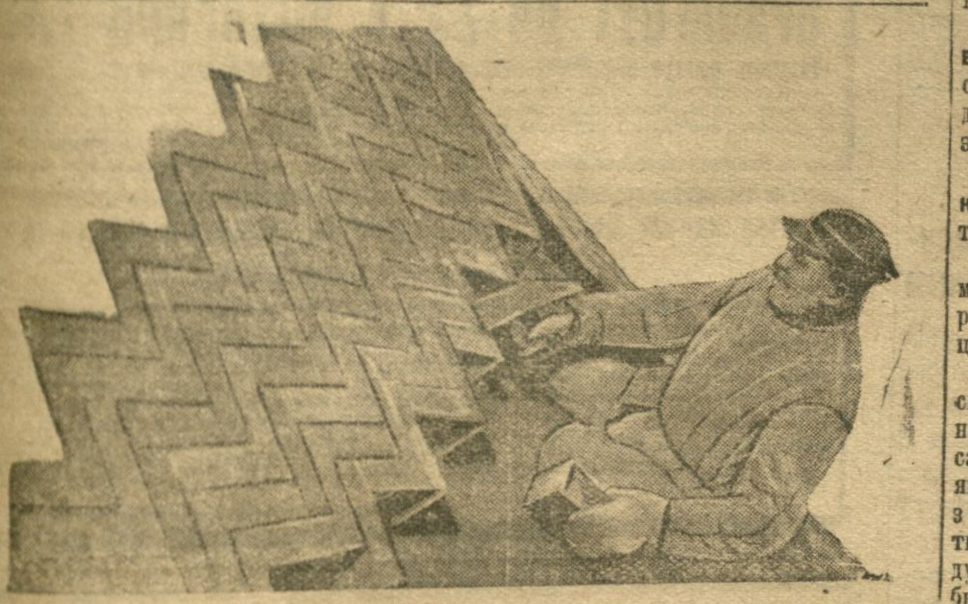

Менск зьмяняе свой твар. Пракладка клінкернага бруку па вуліцы К. Маркса.

„Разьвіць узмоцненую работу па арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў“ (ЦК УсеКП(б)

Укараняць зьдзельшчыну ва ўсіх відах сельска-гаспадарчых работ

Замест апэрацыйнага кіраўніцтва капіруюць цыркуляры

СМАЛЯВІЧЫ. (Наш спэцкор). Паводле пастановы НКЗ і Белкалгасцэнтру аб разьмеркаваньні даходаў, да групы ў 5-10 калгасаў трэба прымацаваць па-за штатных інструктароў, якія павінны канкрэтна дапамагаць калгасам у іх рабоце.

Аднак, ня ўсе раённыя арганізацыі выконваюць гэту дырэктыву. Мала гэтага. Ня ўсе яшчэ зразумелі, што ў задачу вылучаных інструктароў уваходзіць ня толькі дапамога пры разьмеркаваньні ўраджаю, але штодзённая дапамога калгасам па ўкараненьні зьдзельшчыны і наладжваньні ўліку працадзён, без чаго немагчыма правесьці правільнага разьмеркаваньня.

У выніку ігнараваньня пастаноў Белкалгасцэнтру, Смалявіцкім райкалгассаюзам, рад калгасаў да гэтага часу на зьдзельшчыну не пераведзен і да разьмеркаваньня даходаў падышлі непадрыхтаванымі, працадні ня ўлічаны і г. д. Так, па калгасах **Кляніцкага, Верхменскага і Варацеўскага** сельсаветаў замест сапраўднай зьдзельшчыны фактычна існуе падзёншчына. У гэтых калгасах нарады на выкананьне работ не даюцца. Замест працоўных кніжак вядуцца агульныя табелі, у якіх запісваюцца працадні бяз уліку колькасьці і якасьці работы. Напрыклад, за дзень капаньня бульбы ставіцца адзін працадзень (калгас «Грамада») і зусім ніхто ня цікавіцца, колькі-ж калгасьнік гэтай бульбы выкапаў, як ён выканаў сваю норму. Улік працадзён праводзіцца рахункаводамі, а не брыгадзірамі, што выклікае рад непаразуменьняў, бываюць частыя скаргі на няправільнасьць запісаў. Рэвізійныя камісіі зусім не правяраюць, як ідзе ход запісаў працадзён у працоўныя кніжкі.

Замест апэрацыйнага кіраўніцтва і канкрэтнай дапамогі калгасам, райкалгассаюз пад капірку перапісвае цыркуляры, атрыманыя з цэнтру, дасылае іх у нізоўку і лічыць на гэтым свае абавязкі скончанымі. Цікава адзначыць, што за год праўленьне РКС толькі тры разы зьбіралася на пасяджэньне і ні разу грунтоўна не абмяркоўвала пытаньня ўкараненьня зьдзельшчыны ў калгасах.

У выніку адсутнасьці барацьбы за ўкараненьне зьдзельшчыны раён мае цэлы рад буйных прарываў у выкананьні асеньне-гаспадарчых кампаній. Зяблівая араць правалена. Плян сіласаваньня выканан толькі на 30 проц. Да гэтага часу не прыступілі да апрацоўкі ільну. Разьмеркаваньне калгасных даходаў ідзе ганебнымі тэмпамі і г. д.

Узмацніўшы апарат райкалгассаюзу, райком партыі павінен мабілізаваць калгасныя масы, па-баявому ўзяцца за ліквідацыю прарываў, асабліва па зябліве. Трэба, поўнасьцю скарыстаўшы ўказаньне аб па-за штатных інструктарох, у самы бліжэйшы час перавесьці на зьдзельшчыну ўсе калгасы, наладзіць дакладны ўлік працадзён, сваячасова і правільна разьмеркаваць даходы.

Прыцягнуўшы да адказнасьці тых работнікаў, якія гоняцца за дутымі процантамі калектывізацыі (Кляніцкі сельсавет), неабходна сканцэнтраваць усю ўвагу партарганізацыі на выкананьні цэнтральнай задачы, на арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў.

П. Арцельны.

У КРЫЧАВЕ АГІТУЮЦЬ ЗА НОРМЫ ГУЛЬТАЯ

КРЫЧАЎ. Барацьба за ўкараненьне сапраўднай зьдзельшчыны ў калгасах мае рашаючае значэньне па ўздыме прадукцыйнасьці працы кожнага калгасьніка. Між, тым, барацьбе са скажэньнямі і фармальным увядзеньнем зьдзельшчыны раённыя арганізацыі Крычаўшчыны не аддаюць належнай увагі.

На сёнешні дзень у раёне з 99-ці калгасаў лічацца пераведзенымі на зьдзельшчыну 95. Фактычна-ж сапраўдная зьдзельшчына ўведзена ў нязначнай колькасьці калгасаў, дый то не па ўсіх відах работ. Як правіла, унутры брыгад існуе ўраўнілаўка з прычыны адсутнасьці ўліку працы паасобных членаў гэтых брыгад. Работа даярак улічваецца не ў залежнасьці ад выдаенага малака, а выключна па колькасьці дагляданай жывёлы.

Запіс працадзён у працоўныя і членскія кніжкі праводзіцца нерэгулярна. Так, **калгас «Чырвоны партызан»** запісвае працадні са спазьненьнем на цэлы месяц. Калгас імя **1 мая** толькі гэтымі днямі раздаў калгасьнікам на рукі працоўныя кніжкі. У калгасе імя **Калініна** адсутнасьць правільнага ўліку працы прывяла да таго, што частка калгасьнікаў спыніла выхад на работу. У большасьці калгасаў нарады складаюцца няправільна, а ў калгасах імя **1 мая, «Трэці рашаючы год»** і інш. зусім адсутнічаюць нарады, такім чынам калгасьнікі ня ведаюць свайго вытворчага заданьня.

У раёне наглядаецца апартуністычнае зьмяншэньне норм выпрацоўкі калгасьнікаў. Калі калгас **«Чырвоны партызан»** устанавіў норму выпрацоўкі церабленьня ільну на 1 гектар 23 жанчыны, а на каноплях 27 жанчын, дык райкалгассаюз і **рэдакцыя райгазэты «Сацыялістычны шлях»** падхапіла гэтыя нормы, як прыкладныя, і параіла іх іншым калгасам, у той час, калі калгас **«Заветы Леніна»** устанавіў норму церабленьня аднаго гэктара ільну на 8 жанчын. На жаль, гэты прыклад раённымі арганізацыямі моўчкі абойдзен.

К.

„Пасьпеем, кулакі ад нас не ўцякуць“

Чырвона-Слабодзкі раён—адзін з адстаючых раёнаў БССР па збожжазагатоўках. На 5 лістапада гадавы плян выканан толькі на **41,6 проц.**

Гэта вынік праваапартуністычнай практыкі раённых загатоўчых арганізацый і раду сельсаветаў. Няма ніякага націску на кулацка-заможныя элемэнты. Кулакі злосна сабатуюць здачу збожжа дзяржаве, а рад мясцовых арганізацый адносяцца да гэтага прымірэнча, не прымушаюць кулакоў і заможнікаў выконваць цьвёрдыя заданьні.

Яшчэ больш, паасобныя адказныя работнікі сельсаветаў адкрыта патураюць кулацкаму сабатажу. Старшыня **Бучацінскага** сельсавету **Аляшкевіч** заяўляе, што «на нашай тэрыторыі кулакоў няма», што плян спагнаньня збожжа па цьвёрдых заданьнях нерэальны і ня зможа быць выканан.

Ня лепш стаіць справа і ў **Бялевіцкім** сельсавеце. Тут таксама не сьпяшаюцца са спагнаньнем цьвёрдых заданьняў з кулацка-заможных элемэнтаў.

— Пасьпеем, кулакі ад нас не ўцякуць—заяўляюць старшыня і сакратар сельсавету.

У выніку кулацка-заможныя элемэнты разбазарваюць збожжа, ігнаруючы рознымі спосабамі выкананьне цьвёрдых заданьняў.

Наколькі слабы націск на кулакоў, сьведчыць той факт, што па ўсім раёне, за выключэньнем **Смаліцкага** сельсавету, ні адзін сельсавет не спагнаў яшчэ поўнасьцю цьвёрдых заданьняў з кулацка-заможных гаспадарак. Між тым паводле дырэктывы партыі і ўраду цьвёрдыя заданьні павінны былі быць спагнаны поўнасьцю яшчэ да 1 кастрычніка.

Недапушчальна нізкімі тэмпамі здаюць збожжа **калгасы** раёну. На 1 лістапада яны выканалі толькі 38 проц. свайго заданьня. Прычым у паасобных сельсаветах калгасы яўна зрываюць здачу збожжа. Так, калгасы **Бялевіцкага** сельсавету выканалі свае заданьні на 5,8 проц., калгасы **Жыгладавіцкага** сельсавету—на 19,5 проц., **Жылінаўскага** сельсавету—на 21,6 проц. і г. д.

Гэта тлумачыцца тым, што сярод калгасьнікаў не разгорнута шырокая масава-палітычная работа, што няма рашучай барацьбы з месьніцка-спажывецкімі настроямі, якія распальваюцца кулацтвам і яго агентурай сярод адсталых калгасьнікаў. Паасобныя кіраўнікі калгасаў самі падпалі пад кулацкі ўплыў і зрываюць заданьні па здачы збожжа. Старшыня калгасу «Шлях Леніна» **Янушкоўскі** на агульным сходзе калгасьнікаў заявіў: «Мы не здамо збожжа дзяржаве, пакуль не разьмяркуем ураджаю, тады калі застанецца, будзем здаваць».

Трэба бязьлітасна ўдарыць па апартуністах—агентах кулака, якія ставяць свае рвацкія, спажывецкія інтарэсы вышэй агульных інтарэсаў пралетарскай дзяржавы. Калгасы Чырвонаслабодчыны павінны поўнасьцю і неадкладна выканаць свае заданьні па здачы збожжа. Адстаючыя калгасы павінны ўзяць прыклад з калгасаў **Смаліцкага і Семяжоўскага** сельсаветаў, якія паказалі сапраўды высокую палітычную сьвядомасьць, зразумеўшы, што выкананьне плянаў загатовак зьяўляецца іх **першачарговай** задачай. Смаліцкі сельсавет здаў 100 проц. свайго заданьня, Семежаўскі—80 проц.

Алесь Курловіч.

МАЙСЮКОВА ЗЬДЗЕЛЬШЧЫНА НЯ ЦІКАВІЦЬ

ПЯТРЫКОЎ. Паводле вестак земчасткі Райвыканкому з 105 калгасаў раёну пераведзены на зьдзельшчыну 94, забясьпечаны працоўнымі кніжкамі 82, запісваюць рэгулярна працадні —47 калгасаў. Гэтыя лічбы з усёй яскравасьцю паказваюць, што работнікі Райкалгассаюзу не зразумелі таго, што там, дзе няма ўліку працы, няма сапраўднай зьдзельшчыны. Ясна, што на зьдзельшчыну па Пятрыкоўскім раёне пераведзены не 94 калгасы, а толькі 58 калгасаў, якія вядуць дакладны ўлік працы.

Работнікі, здаволіўшыся лічбовымі паказальнікамі, ня думаюць весьці барацьбы з падзёншчынай, якая пануе ў большасьці калгасаў. Наогул пытаньням вучоту работы ў калгасах райкалгассаюз не аддае належнай увагі. Некаторыя старшыні калгасаў самі супраціўляюцца наладжваньню ўліку. Так, старшыня калгасу «Новае жыцьцё», (калгас лічыцца пераведзеным на зьдзельшчыну) робіць наступную апартуністычную заяву: «зьдзельшчыну, ацэненую ў працаднёх, мы ўводзіць ня можам, бо няма ў нас кваліфікаваных рахункаводаў, а брыгадзіры з гэтым ня справяцца».

Райкому партыі трэба ўжыць усе захады да пераводу на зьдзельшчыну ў бліжэйшы тэрмін усіх калгасаў раёну.

З. Г.

Новы парадак крэдытаваньня яшчэ не асвоены радам арганізацый

Папярэджаньне гаспадарнікаў, зробленае на падставе матар'ялаў абсьледваньня падрыхтоўкі да новага парадку крэдытаваньня ў канцы кастрычніка, павінна было мабілізаваць увагу кіраўнікоў гаспадарчых органаў на ўзмацненьне падрыхтоўкі.

Адозва ЦК УсеКП(б) і СНК Саюзу ССР з дастатковай рашучасьцю папярэдзіла, што «гаспадарчыя органы, якія не падрыхтуюцца да новага парадку крэдытаваньня, ня змогуць атрымаць крэдытаў у банку, і **адказнасьць за труднасьці,** у якія будуць пастаўлены прадпрыемствы з-за нераспарадчасьці і непадрыхтаванасьці гаспадарчых органаў, **ляжа на кіраўнікоў апошніх**».

Між тым, першыя дні работы ў новых умовах паказалі, што кіраўнікі раду гаспадарчых аб'яднаньняў не зрабілі неабходных вывадаў з гэтых папярэджаньняў.

Асобныя аб'яднаньні ня толькі не правялі глыбокай падрыхтоўчай работы, але нават зрываюць такія важныя мерапрыемствы, як пераразьмеркаваньне зваротных сродкаў па сваіх прадпрыемствах і спуск лімітаў крэдытаваньня на лістапад і сьнежань месяцы.

Ня гледзячы на праведзеную спэцыяльна па гэтым пытаньні нараду 31 кастрычніка, да гэтага часу не далі распараджэньняў банку аб надзяленьні зваротнымі сродкамі сваіх прадпрыемстваў **Белпаліграфаб'яднаньне, Белдзяржвыдавецтва, Аб'яднаньне будматар'ялаў і Белуцiль.**

Ня ў лепшым становішчы знаходзіцца справа з надзяленьнем уласных зваротных сродкаў у арганізацыях, якія залежаць ад сваіх саюзных цэнтраў (Белдзяржсьпірт, Белрыба і інш.).

Ужываньне банкам мер крэдытнага ўзьдзеяньня паставіць прадпрыемствы гэтых аб'яднаньняў у надзвычай цяжкае фінансавае становішча і адказнасьць за гэта ляжа цалкам на адпаведныя аб'яднаньні. Аб гэтым павінны памятаць гаспадарчыя органы і грамадзкія арганізацыі.

Ня менш недапушчальны і адносіны асобна-гаспадарчых органаў да спуску лімітаў крэдытаваньня сваёй пэрыфэрыі.

Зацьверджаных адпаведнымі саюзнымі органамі лімітаў наступныя арганізацыі — **Белхэмпрам, Белсампрамсаюз, Белпушкапрадукт і Аб'яднаньне Будматар'ялаў** — да гэтага часу не разьмеркавалі па раёнах.

Гэтыя факты сьведчаць аб тым, што асобныя гаспадарчыя органы да гэтага часу ня ўявілі сутнасьць новага парадку крэдытаваньня і не навучыліся разглядаць яго, як важнейшае зьвяно ў ланцугу мерапрыемстваў, накіраваных на выкананьне шасьці ўмоў, пастаўленых тав. **Сталіным.**

Заслугоўвае ўвагі і такая «тэхнічная дробязь», як поўнае непрыстасаваньне ўліку да новага парадку крэдытаваньня.

Зьмены, якія выцікаюць з новых форм крэдытаваньня ў банкаўскім уліку, патрабуюць адпаведных зьмен і ва ўліку гаспадарчых органаў. Трэба адкрыць «разьліковыя рахункі», рахункі «плянавых пазык» і г. д. Між тым, у апошнія дні рад галоўбухаў аб'яднаньняў звараюцца ў банк за даведкамі, якія сьведчаць, што яны да гэтага часу не прадумалі пытаньняў уліку ў новых умовах і, зразумела, не далі ніякіх указаньняў сваёй сетцы.

Пралетарскай грамадзкасьці трэба ўзяць пад штодзённы нагляд работу адстаючых аб'яднаньняў, трэба хутчэй дабіцца практычнага ўкараненьня новага парадку крэдытаваньня.

А. Ф.

Аб арганізацыі працы на лесазагатоўках

Пастанова Народнага Камісарыяту Працы БССР

Вялізарны рост лесазагатовак набывае ўсё большае значэньне ў разьвіцьці сацыялістычнай прамысловасьці. Прымаючы пад увагу нязначную мэханізацыю на лесазагатоўках, а таксама вопыт лесазагатоўчых работ мінулых год, НКПБ лічыць, што адной з асноўных умоў, якая вырашае выкананьне лесазагатоўчых праграм і якая забясьпечвае высокія тэмпы прадукцыйнасьці працы, зьяўляецца правільная арганізацыя працы, якая знаходзіць сваё выяўленьне ў брыгадных мэтадах работы, з падзяленьнем працы па асобных апэрацыях вытворчага лесазагатоўчага працэсу.

Выходзячы з гэтага, і на аснове пастаноў ЦК КП(б)Б ад 16 кастрычніка 1931 году, СНК БССР ад 21 кастрычніка 1931 году і Калегіі НКП СССР ад 20-га верасьня 1931 году, — Народны Камісарыят Працы БССР **пастанаўляе:**

1. Прапанаваць Лесбелу і райінспэктаром працы на працягу IV кварталу 1931 году ўжыць канкрэтныя мерапрыемствы па арганізацыі працы на лесазагатоўках па брыгадным мэтадзе з такім разьлікам, каб з 1 студзеня 1932 г. усе лесазагатоўчыя работы праводзіліся выключна брыгаднымі мэтадамі, прычым як асноўны тып брыгады, рэкамендуюцца комплексныя брыгады, у якіх, на аснове разьмеркаваньня работы, аб'ядноўваюцца асноўныя апэрацыі лесазагатоўчага працэсу (валка, зрубка суччаў, раскражоўка і г. д.) з устанаўленьнем норм выпрацоўкі расцэнак па апэрацыях.

2. На дадатковых відах лесазагатоўчых апэрацый (акорка, акучваньне і складзкія работы) павінна знайсьці поўнае ўжываньне сыстэма функцыянальных брыгад.

Разам з гэтым «скразныя» брыгады, якія ахапляюць загатоўку і вывазку, павінны знайсьці сваё ўжываньне, як сацыялістычная форма супрацоўніцтва брыгад на загатоўцы і вывазцы, арганізоўваючыся на аснове дагавароў работах гэтых брыгад (гаспадарчы разрахунак, сацспаборніцтва, буксір і г. д.).

3. У мэтах пасьпяховага ўжываньня брыгаднага мэтаду работ з сапраўдным разьмеркаваньнем працы ў брыгадах і ўвядзеньня ў 1932 г. рэальных норм выпрацоўкі расцэнак па асобных апэрацыях, укараненьня ў практыку лесазагатовак тэхнічнага нармаваньня — Лесбелу неабходна:

а) арганізаваць у леспрамгасах ТНБ у складзе ОЭТ (БЭТ) не пазьней студзеня 1932 году і падрыхтаваць на працягу зімовага сэзону 1931-32 году перадачу нармаваньня ў леспрамгасы з IV кварталу 1932 году;

б) забясьпечыць з студзеня месяца 1932 году падрыхтоўку работнікаў па тэхнічным нармаваньні вышэйшай і сярэдняй кваліфікацыі праз гомельскі лесатэхнічны інстытут і іншыя лясныя тэхнікумы, і ніжэйшай кваліфікацыі — праз курсы пры трэсьце, ахапіўшы да канца IV кварталу 1931 году падрыхтоўкай на курсах ня менш 50 чалавек;

в) забараніць выкарыстаньне наяўнага ў леспрамгасах кадру тэхнармоўшчыкаў не па спэцыяльнасьці і ў двухмесячны тэрмін вярнуць на тэхнічна-нармовачную работу тэхнармоўшчыкаў, працуючых не па спэцыяльнасьці;

г) поўнасьцю правесьці тэхнармаваньне на ўсіх работах вопытных леспрамгасаў: Барысаўскім і Гомельскім, скончыўшы работу да 1-га сакавіка 1932 году;

д) прасіць Інстытут Прамысловасьці ВСНГБ і Гомельскі лесатэхнічны інстытут прыняць удзел у пастаноўцы інструктаваньня работ па тэхнармаваньні, адначасова ўключыўшы ў пляны сваіх работ пытаньне тэхнармаваньня на лесагатоўках і тэхнічнай апрацоўкі драўніны.

4. Прапанаваць сэктару арганізацыі і аздараўленьня ўмоў працы НКПБ і інстытуту Аховы Працы, пад іх непасрэдным кіраўніцтвам, арганізаваць вопытна-паказальную работу па арганізацыі працы на Барысаўскім і Гомельскім леспрамгасах, а Лесбелу арганізаваць у кожным леспрамгасе ня менш дзьвёх вопытна-паказальных брыгад па арганізацыі працы.

5. Лесбелу, сэктару арганізацыі і аздараўленьня ўмоў працы НКПБ, разам з ЦП саюзу лесадрэўрабочых з IV кварталу 1931 году ўвесьці прагрэсыўна-зьдзельную аплату працы з улікам колькасьці і якасьці выпрацоўванай прадукцыі, ахапіўшы гэтай сыстэмай на працягу зімовага сэзону 1931-32 году асноўныя лесазагатоўчыя работы. Адначасова ўвесьці прэміяльна-прагрэсыўную аплату працы спэцыялістаў і абслугоўваючага пэрсаналу ў залежнасьці ад узьняцьця прадукцыйнасьці працы брыгад, што кіруюцца імі.

Пры праводзеньні прагрэсыўна-зьдзельнай аплаты працы прапанаваць Лесбелу, сэктару арганізацыі і аздараўленьня ўмоў працы НКПБ, разам з ЦП саюзу лесдрэўрабочых:

а) устанавіць і ў дэкадны тэрмін паведаміць мясцом цьвёрды пералік работ, на якіх можа быць дапушчана групавая зьдзельшчына;

б) разгарнуць шырокую арганізацыю брыгад гаспадарчага разрахунку і сустрэчнага плянаваньня, дакладна арганізуючы пераход на гаспадарча-разрахунковыя брыгады як па гаспадарчай, так і па грамадзкай лініі.

6. Прапанаваць Лесбелу ў індывідуальных дагаворах з рабочымі паказаць спэцыяльнасьць кожнага рабочага, які прыцягваецца ў адпаведнасьці з падзелам працы па апэрацыях, прычым кадр пастаянных рабочых да 15 лістапада 1931 году разьмеркаваць па пастаянных спэцыяльнасьцях, прымацаваўшы да іх мэханічныя ўстаноўкі, інструманты, коняй і арганізаваўшы ў брыгады.

7. Прапанаваць Лесбелу правесьці ў парадку вопыту перадачу калгасам для распрацоўкі асобных лесасек на дагаворных пачатках, вывучыўшы вынікі вопыту на працягу двох месяцаў.

8. Паставіць пытаньне перад Лесбелам — да 15 лістапада 1931 году — укамплектаваць леспрамгасы памочнікамі дырэктароў па працы.

9. Прымаючы пад увагу надзвычай нездавальняючае выкарыстаньне на лесазагатоўках мэханічных установак, якое выяўляецца ў нізкай прадукцыйнасьці ўстановак, вялікіх прастоях, малой зьменнасьці, існаваньні пачасовай аплаты працы і наогул у слабой арганізацыі працы на ўстаноўках,—прапанаваць Лесбелу разам з ЦП саюзу лесдрэўрабочых:

а) у двухмесячны тэрмін скончыць пашпартызацыю асноўнага мэханічнага абсталяваньня на лесазагатоўках;

б) на працягу IV кварталу 1931 году правесьці тэхнічнае нармаваньне работ па мэханізмах і перайсьці на зьдзельную аплату працы і прэміяваньне;

в) распрацаваць тыповыя графікі бесьперапыннай работы мэханізмаў, улічваючы неабходнасьць пераходу на двух і трохзьменную работу;

г) разгарнуць і ўкамплектаваць у двухмесячны тэрмін сетку курсаў па падрыхтоўцы кваліфікаванай рабочай сілы для мэханізаваных установак.

10. Прапанаваць Лесбелу і сэктару арганізацыі і аздараўленьня ўмоў працы НКПБ на працягу паўтарамесячнага тэрміну распрацаваць мерапрыемствы па тэхніцы бясьпечнасьці, ахове працы і паляпшэньні культурна-бытавых умоў рабочых на лесазагатоўках.

11. Прапанаваць райінспэктаром працы прыняць усе захады да арганізацыі працы на лесазагатоўках у адпаведнасьці з гэтай пастановай, забясьпечыўшы поўнае выкананьне яе на мясцох.

Народны Камісар Працы БССР
БАСКІН.

Тав. БЕЛЯКОЎ—лепшы ўдарнік—ста... навы лесацэху Бабруйскага камбінат...

Выкараніць гандлярскія тэндэнцыі ўздуваньня цэн

У майскай адозьве ЦК УсеКП(б) і СНК Саюзу ССР, у пастановах ЦК КП(б)Б даны зусім ясныя і вычарпальныя паказаньні аб перабудове работы каапэрацыі. У гэтых дырэктывах ЦК асаблівае месца адведзена пытаньню барацьбы за рэнтабэльнасьць каапэрацыі.

Ажыцьцяўленьне гаспадарчага разрахунку, паскарэньне таваразвароту, правільная арганізацыя гандлёвай сеткі, разгортваньне самазагатовак, скарачэньне гандлёвых і накладных выдаткаў—вось шлях для вырашэньня гэтай задачы.

Ня гледзячы на выразныя ўказаньні партыі, рад каапэратараў, у якіх яшчэ моцна сядзіць «нэпманскі дух», па-свойму зразумелі справу барацьбы за рэнтабэльнасьць каапэрацыі.

Пад вуалем інтарэсаў гаспадарчага разрахунку

Прыкрываючыся інтарэсамі гаспадарчага разрахунку, гэтыя гора-работнікі ў пагоні за «чыстым гандлем» пайшлі па лініі ўздуваньня цэн. Рэкорд у гэтым напрамку пабіў МЦРК. Недаацэньваючы значэньня палітыкі цэн, праўленьне МЦРК наогул гэтым пытаньнем не займалася. Усю работу па ўстанаўленьні нацэнак праўленьне з-за неасьведамленасьці... даверыла калькулятару Васілеўскаму. У выніку—грубыя парушэньні палітыкі цэн.

Перад намі рахунак № 1661 на 6.552 руб. Дзіцячыя рубашкі з мадапаламу. Цана пастаўшчыка 72 кап., уключаючы і падатак. І вось на гэты прадмет робіцца нацэнка ў 25 проц. На камсамольскія шапкі хакі—1 р. 20 к. штука, нацэнка 22 кап. Работнікі ад калькуляцыі поўнасьцю ўцямілі навыкі старых гандляроў. Гэтыя высокія нацэнкі яны робяць на рэчы масавага спажываньня, на якія бываюць чаргі, а вось на паліто жаночыя кротавыя коштам у 180-200 руб.—нацэнка 18—20 проц. У гарачыя дні, калі за шклянкай сэльтэрскай стаіць чарга, МЦРК і тут хоча атрымаць салідны прыбытак. Нацэнка на безалькагольныя напіткі 41 проц.

Ня лепш малюнак ёсьць і па іншых ЦРК і ТПО. Так, па Гомелі на адзін і той-жа гарнітур аднэй і тэйжа якасьці Гомельскае ТПО робіць 14 проц. нацэнкі, побач магазын ГомЦРК —нацэнка на гэты-ж гарнітур—12 проц., а трохі далей магазын гатовага аддзеньня Белкаапсаюзу, там нацэнка 7 з пал. проц. І нават пры нацэнцы ў 7 з пал. проц., — як заяўляе нам. дырэктара аб'яднаньня гатовага аддзеньня Белкаапсаюзу тав. Гэрцік—застаецца чыстага прыбытку каля 3 проц. У Гомельскім ТПО таксама як і ў Менску гора-калькулятары пры «благаславеньні» свайго праўленьня робяць нацэнкі па тавары шырокага спажываньня значна вышэйшыя, чым па рэчы роскашы. Мыла гаспадарчае—нацэнка 18 проц., парфюмэрыя—11 проц.

Сыстэма Белсампрамсаюзу падышла да ўстанаўленьня нацэнак, поўнасьцю захоўваючы прынцып ураўнілаўкі—на ўсе тавары 10 проц. нацэнкі. Па адной рубрыцы ідзе і абутак, і галянтарэя і інш.

Белгандаль у маі месяцы атрымаў ад камітэту гандлю СССР нормы нацэнак, якія Наркамснаб яму зацьвердзіў. І вось, калі параўнаць цяперашнія нацэнкі з нацэнкамі, устаноўленымі Наркамснабам па інструкцыі, дык нацэнкі Белгандлю прыкладна на 20 проц. вышэйшыя.

Па райсаюзах становішча ня лепшае. Там ужо няма па кім раўняцца, і кожны калькулятар сам сабе гаспадар і па-свайму разумее рахункі прамысловасьці, якія, к слову сказаць, бываюць вельмі блытаныя. Рахунак прамысловасьці сапраўды патрабуе добрага археолёга, які-б разабраўся ва ўсіх таямніцах скідак, накідак і зноў скідак. І вось пры такой блытаніне, напрыклад, Гомельскі райсаюз робіць нацэнку на гатовае адзеньне 2 з пал. проц., а Цэрахаўскі—8-10 проц.

На працягу 2-х год ніякіх інструкцый

Зусім ня поўным быў-бы малюнак, калі-б ня спыніцца на тым, як-жа рэгулююць гэту справу Наркамснаб і Белкаапсаюз. Гэтыя дзьве арганізацыі як вады ў рот набралі. На працягу амаль 2-х год ніякіх інструкцый і ўказаньняў аб цэнах з боку гэтых арганізацый ня было. Наадварот, калі Гомельскае ТПО ў красавіку запытала сэктар спабжэньня Наркамснабу, якія нацэнкі трэба ўстанаўляць, бо раўняцца па Гомельскім ЦРК гэта значыць нажываць салідны дэфіцыт, сэктар спабжэньня адказвае «да атрыманьня інструкцыі раўняйцеся па Гомельскім ЦРК». Гэта значыць раўняцца па тым цэрабкопе, у якім згодна матар'ялаў ЦКК-НК РСІ дапушчаны грубыя скажэньні палітыкі цэн.

У Белкаапсаюзе гэтай справай займаецца юрыскансульт, які лічыць, што яго да гэтай справы прышылі «з боку прыпёку» і ён наогул у гэтым не разьбіраецца. Праўда, пасьля абсьледваньня калегія Наркамснабу пастанавіла вылучыць спэцыяльную тройку з прадстаўнікоў сэктару спабжэньня Наркамснабу, Наркамфіну і ЦСПСБ, якая павінна была ў 10-дзенны тэрмін правесьці ўсю работу па ўрэгуляваньні цэн. Але гэта дэкада даўно прайшла, а справа з месца ня рухаецца.

Апошняя пастанова камітэту цэн пры СПА абавязвала гандлюючыя арганізацыі вывешваць прэйскуранты цэн у крамах. Гэтыя ўказаньні камітэту ў большасьці ня выкананы, бо кожная з арганізацый, мабыць, чакае, каб хто-небудзь раней вывесіў цэны, каб было па кім раўняцца.

Далёка ня поўнасьцю выканана дырэктыва камітэту на зьніжэньне цэн на камэрцыйныя тавары ў сярэднім на 30 проц. і спыненьне гандлю камэрцыйнымі таварамі сыстэмай спажыўкаапэрацыі.

Спажыўкаапэрацыі было прапанавана ўжо з 1 лістапада спыніць гандаль камэрцыйнымі таварамі. Аднак, тэлеграма па гэтай сыстэме была дана толькі 1 лістапада, дый то з цэлым радам агаворак. Ніякіх дырэктыў аб тым, што рабіць з таварамі, якія ёсьць у камэрцыйных магазынах спажыўкаапэрацыі, з боку Белкаапсаюзу дана ня было. У выніку, на сёнешні дзень толькі па адным Менску ў камэрцыйных магазынах ляжаць бяз руху на 100.000 рублёў тавараў.

Ня лепшая справа і па сыстэме Белгандлю. У атрыманым прэйскуранце новых цэн ёсьць цэлы рад недакладнасьцяй. Напрыклад, паркаль № 5-6, які да зьніжэньня расцэньваўся 1 р. 48 к. за мэтр, па новым прэйскуранце—2 руб; шкарпэткі—арт. 58 — раней 1 р. 95 к., зараз—2 р. 10 к. і г. д. І вось Белгандаль, падыходзячы да гэтай справы, мабыць, з гандлярскага пункту погляду, паказаныя тавары да высьвятленьня справы пусьціў у абарот. А вось панчохі і другія тавары, цэны на якія згодна прэйскуранту зьніжаны на 50 проц., ён часова захаваў да атрыманьня даведак ад камітэту цэн.

Усе гэтыя факты—сьведкі недапушчальнай бакханаліі, неразьбярыхі і простых злачынстваў, што маюць месца ў такім важнейшым пытаньні, як ажыцьцяўленьне палітыкі цэн.

Органы РСІ, Наркамснаб павінны неадкладна заняцца справай урэгуляваньня цэн. Трэба да канца выкараніць «нэпманскі дух», які жывіць гандлярскія тэндэнцыі ўздуваньня цэн.

«Выходзячы з палітыкі сыстэматычнага зьніжэньня цэн на тавары», трэба жорстка біць па гандлярстве, устанавіўшы такі кантроль, які-б забясьпечыў поўнае ажыцьцяўленьне дырэктыў партыі ў гэтым важнейшым пытаньні.

Брыгада «Зьвязды» і НКСнабу:
КІН, ЛЕВІН, ПЛУМЭ.

СЬВЯТКАВАНЬНЕ 14-АЙ ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА Ў МАСКВЕ. ДЭМАНСТРАЦЫЯ НА ЧЫРВОНЫМ ПЛЯЦУ. НА ТРЫБУНЕ Т. Т. АНДРЭЕЎ, СТАЛІН, МОЛАТАЎ І РУДЗУТАК

ПРАЛЕТАРЫЯТ ФРАНЦЫІ РЫХТУЕЦЦА ДА РАШУЧЫХ КЛЯСАВЫХ БАЁЎ

Прывітаньні Прафінтэрну і УсеЦСПС

ПАРЫЖ, 9. 8-га лістапада адкрыўся 6-ты зьезд унітарнай (рэвалюцыйнай) канфэдэрацыі працы, на якім удзельнічае каля 500 дэлегатаў. Сакратар аб'яднаньня ўнітарных прафсаюзаў Парыскага раёну **тав. Рэйна**, — старшыня зьезду, — ва ўступнай прамове падкрэсьлівае, што гэты зьезд уяўляе сабой адзіны клясава-прафсаюзны зьезд ва Францыі. «Зьезд унітарнай канфэдэрацыі працы, — заяўляе тав. Рэйна, — **павінен зьявіцца зьездам рабочага контр-наступленьня.** Гэта ставіць вастрэй, чым калі небудзь, праблему адзінства барацьбы і контрнаступленьня, адзінства барацьбы супроць вайны». Зьезд прымае рад рэзалюцый з прывітаньнямі: рабочым і сялянам Інда-Кітаю, рэвалюцыйнай прафапазыцыі і чырвоным прафсаюзам у Нямеччыне, **Прафінтэрну, УсеЦСПС**, Кітайскаму пралетарыяту і гішпанскім рабочым. У прывітаньні Прафінтэрну гаворыцца:

«Зьезд мае намер весьці работу пад лёзунгам Прафінтэрну, гэтай адзінай сусьветнай прафарганізацыі, якая здольна павесьці масы да перамогі супроць капіталізму, накопленым за 10 год вопыт якой гарантуе пралетарыяту цьвёрдае рэвалюцыйнае кіраўніцтва. Няхай жыве згуртаваньне рабочых у рэвалюцыйных прафсаюзах! Няхай жыве Прафінтэрн!».

У прывітаньні УсеЦСПС, якое было прынята дэлегатамі з пяяньнем Інтэрнацыяналу, зьезд пасылае УсеЦСПС брацкае рэвалюцыйнае прывітаньне. У той час, як з усіх бакоў, — гаворыцца ў прывітаньні, — капіталістычныя дзяржавы, якія пераждываюць востры крызіс, у першую чаргу францускі імпэрыялізм, рыхтуе наступленьне супроць адзінай краіны, дзе сацыялізм расьце з дня ў дзень, у той самы момант, калі 150 мільёнаў рабочых і сялян пераможна сьвяткуюць 14-ю гадавіну рэвалюцыі, даючы капіталістычнаму сьвету, які распадаецца, грандыёзнае відовішча гіганцкага будаўніцтва, рэалізацыі пяцігодкі, калектывізацыі, росту дабрабыту мас і вялізарнага размаху рэвалюцыйнага энтузіязму, — 6-ты зьезд унітарнай канфэдэрацыі працы заяўляе, што пры ўсіх абставінах СССР можа разьлічваць на актыўную салідарнасьць францускага пралетарыяту ў справе абароны міжнароднай пралетарскай бацькаўшчыны, супроць нападу капіталізму сусьветнага капіталізму. Няхай жыве сацбудаўніцтва ў СССР! Няхай жыве УсеЦСПС! Няхай жыве міжнародная рэвалюцыя!

Зьезд выкрывае францускі імпэрыялізм, які становіцца на чале міжнароднага капіталізму ў барацьбе супроць каленіяльных і паўкаленіяльных народаў.

Зьезд пратэстуе супроць дзеяньняў японскага імпэрыялізму, а таксама супроць агідных дзеяньняў імпэрыялістычных улад, якія выдаюць герайчных барацьбітоў кітайскага пралетарыяту нанкінскаму ўраду, што падтрымліваецца амстэрдамскім інтэрнацыяналам рэфармісцкіх прафсаюзаў. Зьезд катэгарычна пратэстуе супроць агіднага сьмяротнага прыгавору над сакратаром Ціха-акіянскага сакратарыяту прафсаюзаў, які вынесен па загадзе нанкінскага ўраду, гэтага саюзьніка рэфармісцкіх правадыроў усіх краін. Зьезд выказвае надзею на тое, што ня гледзячы на крывавыя рэпрэсіі Гаміндана і яго імпэрыялістычных саюзьнікаў, маладая кітайская рэвалюцыя пераможа і злучыць намаганьні 400 мільёнаў рабочых і сялян Кітаю з намаганьнямі працоўных мас СССР для сацыялістычнага будаўніцтва (ТАСС).

14 год Рабоча-Сялянскай Міліцыі

Рабоча-Сялянскай міліцыі ў дзень 14-й гадавіны шчырае бальшавіцкае прывітаньне.

Нарадзіўшыся ў дні Кастрычніка 1917 году, Рабоча-Сялянская міліцыя, як моцная апора савецкай улады, стаіць на варце аховы рэвалюцыйнай законнасьці і грамадзянскага парадку.

Рабоча-Сялянская міліцыя, сумесна з слаўнай Чырвонай арміяй, прымала актыўны ўдзел у ліквідацыі бандытызму, нямала лепшых міліцыянэраў загінула ў бойках з контр-рэвалюцыяй.

Міліцыя і надалей будзе пільна стаяць на варце заваяваньняў Кастрычніка.

Каманды, палітычны і міліцэйскі склад, уперад, да новых перамог на фронце сацыялістычнага будаўніцтва!

Менгарком КП(б)Б.
Менгарсавет.
Гарпрафсавет.

* *
*

Ваянізаванаму атраду пралетарскай дыктатуры, пастаўленаму на варту рэвалюцыйнай законнасьці, правапарадку і ахову сацыялістычнай гаспадаркі — Рабоча-Сялянскай міліцыі, у дзень 14-годзьдзя яе існаваньня, прафсаюзы БССР шлюць гарачае пралетарскае прывітаньне.

Пад сталёвым кіраўніцтвам камуністычнай партыі, рабочая кляса пераможна будуе сацыялізм, стоячы на парозе завяршальнага году пяцігодкі.

Задача Рабоча-Сялянскай міліцыі — забясьпечыць гіганцкую сацыялістычную будоўлю пільнай бальшавіцкай аховай.

Задача Рабоча-Сялянскай міліцыі — быць стойкім праваднікам рэвалюцыйнай законнасьці і правапарадку.

Пры актыўным удзеле і дапамозе аспайшырэйшых рабочых мас, — на аснове правільнага парткіраўніцтва, далейшага павышэньня палітычнай, пралетарскай сьвядомасьці, праз шырока разгорнутае сацспаборніцтва і ўдарніцтва, — Рабоча-Сялянская міліцыя і надалей справіцца з пачэснымі задачамі, даручанымі ёй партыяй і ўрадам.

Прэзыдыум ЦСПСБ.
Прэзыдыум ЦП саюзу дзяржустаноў.

* *
*

У ДЗЕНЬ 14-АЙ ГАДАВІНЫ ІСНАВАНЬНЯ РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МІЛІЦЫІ, ЦК ЛКСМБ ШЛЕ СВАЁ БАЯВОЕ КАМСАМОЛЬСКАЕ ПРЫВІТАНЬНЕ.

ЦК ЗАКЛІКАЕ КАМСАМОЛЬЦАЎ І ЎСІХ РАБОТНІКАЎ МІЛІЦЫІ ЯШЧЭ БОЛЬШ ЗГУРТАВАЦЦА ВАКОЛ БАЯВЫХ ЗАДАЧ ПАРТЫІ, ВАКОЛ ЯЕ ГЕНЭРАЛЬНАЙ ЛІНІІ.

ЦК ЛКСМБ.

Пагромныя выступленьні польскага студэнцтва

Пагромшчыкі пад апекай улады

ВАРШАВА, 10. Антысэміцкія выступленьні студэнцтва ў Кракаве, якія нядаўна пачаліся, ахапілі ўсе польскія унівэрсытэты. Газэты паведамляюць аб радзе антыяўрэйскіх і хуліганскіх выбрыкаў рэакцыйнага студэнцтва ў Вільні. 6 лістапада ў двары варшаўскага унівэрсытэту было арганізавана масавае зьбіеньне студэнтаў-яўрэяў. Рэктар унівэрсытэту Лукашэвіч, які прабаваў абараніць двух студэнтаў-яўрэяў, вымушан быў уцячы. Таксама быў зьбіты хуліганамі-студэнтамі вядомы мастак прафэсар Слуфскі. Студэнты прабавалі дэманстраваць па вуліцах і рабілі напады на праходжых. Дэбашыры прыбылі ў будынак палітэхнікуму і камэрцыйнага інстытуту і тут зараз-жа арганізавалі зьбіеньне студэнтаў-яўрэяў. Варшаўскі палітэхнікум, унівэрсытэт і вышэйшыя камэрцыйныя навучальныя ўстановы закрыты. Газэты ўказваюць, што пры сутычках зарэгістравана 23 чалавекі параненых. Арыштавана 130 чалавек.

Прадстаўнік яўрэйскага клюбу выступіў у сойме з запытаньнем з поваду пагромных выступленьняў студэнцтва. Міністар унутраных спраў Перацкі заявіў, што ўлада не магла ўмяшацца да гэтага часу, пакуль хваляваньні адбываліся на тэрыторыі вышэйшых навучальных устаноў, якія карыстаюцца аўтаноміяй. Прадстаўнік нацыянал-дэмакратаў дэпутат Стыпулкоўскі, сьцьвярджаючы, што ў эксцэсах нібы вінаваты самі яўрэі, прабаваў узяць пагромшчыкаў поўнасьцю пад сваю абарону. **Пагромныя выступленьні нясумненна зьяўляюцца спробай буржуазіі адцягнуць увагу мас ад сапраўднай прычыны крызісу, які ўсё паглыбляецца. (ТАСС)**

Масавыя арышты рэвалюцыйных рабочых у Дамброўскім басэйне

ВАРШАВА, 10. Газэты паведамляюць аб новых масавых арыштах камуністаў у Дамброўскім басэйне. Паліцэйскае паведамленьне запэўняе, што арыштаваны амаль поўны склад акруговага камітэту і рад раённых камітэтаў кампартыі. У ліку арыштаваных знаходзіцца нібы старшыня прафсаюзу чыгуначнікаў у Дамброве, у Сасноўцы і інш. Паводле вестак газэт 39 чалавек перададзены судовым уладам. (ТАСС).

Роспуск сойму і сэнату

ВАРШАВА, 10. Сёньня апублікавана распараджэньне прэзыдэнта рэспублікі аб роспуску сойму і сэнату на 30 дзён. Афіцыёзны друк матывуе роспуск тым, што такім чынам палегчыцца работа бюджэтнай камісіі і падрыхтоўка дакладчыкаў да другога і трэцяга чытаньня бюджэту. (ТАСС).

Канцэнтрацыя японскіх войск для ахопу Цыцыкара

ГАМІНДАНАЎСКІЯ КАТЫ РАСПРАДАЮЦЬ КІТАЙ ПА ЧАСТКАХ

Наступленьне японцаў на Цыцыкар

ШАНХАЙ, 10. Паводле паведамленьня з Харбіна, з Чанчуня і Сынінгая пасылаюцца японцамі падмацаваньні для таго, каб пачаць наступленьне, галоўнай мэтай якога зьяўляецца Цыцыкар. (ТАСС)

Кітай ня мае права нават гаварыць пра акупацыю Манчжурыі

ТОКІЕ, 9. Паводле паведамленьня агенцтва Сімбун Рэнго, японскі ўрад даручыў Іосізаве заявіць пратэст радзе Лігі Нацый, у асобе Брыяна, супроць яўна пасьпешнай пастановы Лігі Нацый «па складаным манчжурскім пытаньні». Зьмест японскага пратэсту зводзіцца да наступнага: 1. Ліга Нацый пратэставала супроць мнімага захопу японцамі даходаў саляной манаполіі ў Манчжурыі. Гэты лёгкадумны крок Лігі Нацый апіраецца на адпабаковую інфармацыю кітайскага ўраду. Ліга Нацый павінна ўстрымацца ад падобных бясэнсоўных дзеяньняў у будучыні.

2. Ліга Нацый дапускае пашырэньне пісьмовых заяў кітайскага прадстаўніка Шы, які крытыкуе кожнае пісьмовае паведамленьне Японіі, адрасаванае Лізе Нацый. **Ужываньне падобнага мэтаду інфармацыі павінна быць спынена.**

3. Паведамленьне аб абмеркаваньні пытаньня адносна адклікаеньня чужаземных дыплёматычных прадстаўнікоў з Японіі выходзіць з колаў сакратарыяту Лігі Нацый, зацікаўленых ва ўскладненьні пазыцыі Японіі. Ліга Нацый павінна прыняць меры да спыненьня падобнай прапаганды. (ТАСС).

Кітайская буржуазія распрадае краіну па частках

ТОКІЕ, 10. Паведамляюць, што Еўгені Чэн пядаўна паведаміў японскаму генэральнаму консулу ў Кантоне аб тым, што ён (Еўгені Чэн) лічыць далейшае разьвіцьцё Манчжурыі магчымым толькі ў цесным супрацоўніцтве з Японіяй. Па думцы Еўгенія Чэна «падтрыманьне міру і парадку» ў Манчжурыі павінна быць даручана японскім войскам. Кітайскі-жа ўрад, па думцы Чэна, назначае вярхоўнага камісара для «кіраўніцтва грамадзянскай управай з мэтаюператварэньня Манчжурыі ва ўзорную вобласьць Кітая». (ТАСС).

Афіцыяльная заява генэрала Ма

БЭЙПІН, 7. Японскія газэты ў Манчжурыі зьмяшчаюць далей антысавецкія правакацыйныя паведамленьні аб «савецкай дапамозе генэралу Ма». Харбінскае белагвардзейскае «Время» якое выступае разам з японскімі інтэрвэнтамі, спасылаецца пры гэтым на новае прызнаньне Ма.

У сувязі з гэтым генэрал Ма апублікаваў у Харбінскай «Го цзі-се-бао» афіцыяльную заяву, у якой гаворыцца:

«У апошні час пашыраюцца чуткі аб тым, што Цыцыкарская ўлада запрасіла інструктароў з адной чужаземнай дзяржавы і атрымлівае з-за мяжы зброю і інш.». Гэтыя чуткі бязглуздыя, ні на чым не абаснаваны і пашыраюцца трэцяй стараной».

ТОКІЕ, 7. Паводле паведамленьня агенцтва Дэмпатукі з Вашынгтону, дзяржаўны сакратар Стымсон апублікаваў даклад амэрыканскага консула ў Харбіне Хантона, які піша: «я ня бачыў ніякіх адзнак мабілізацыі Чырвонай арміі на Манчжурскай мяжы».

Гаміндаўскія каты спадзяюцца на Лігу Нацый

ШАНХАЙ, 9. Нанкінскі ўрад у адказе на тэлеграму Брыяна ад 8 лістапада ўказвае, што ён цьвёрда спадзяецца на Лігу Нацый і, у сваю чаргу, сумленна выконвае ўсе абавязацельствы, якія выцякаюць з пастаноў рады Лігі Нацый. У адказе ўказваецца, што Японія ня толькі ня выконвае пастановы Лігі Нацый, але нават праяўляе намер абыйсьці пастанову рады, пашыраючы далей акупацыю. 24 кастрычніка Японія, — гаворыцца ў адказе, — зрабіла рад новых ваенных актаў, якія надзвычай завастрылі становішча. У адказе зазначаецца, што становішча ў Хейлунцзяне вельмі сур'ёзнае, і што ў сувязі з намерам Японіі захапіць Цыцыкар, Кітай асабліва спадзяецца, што дзяржавы неадкладна пашлюць сваіх прадстаўнікоў для вывучэньня сапраўднага становішча і для таго, каб упэўніцца ў абураючым парушэньні пастановы рады Лігі Нацый. (ТАСС).

Капіталістычныя гіены прагнуць нажывы

Н'Ю-ЁРК, 9. У сувязі з чуткамі што Японія фармальна абвясьціла вайну Кітаю, рэзка павысіліся курсы некаторых прамысловых акцый і цэн на збожжа. Японскі консул абвергнуў гэтыя чуткі. Спэкулянты, якія маюць вялікія запасы пшаніцы і інш. тавараў гэтага роду, старанна распаўсюджваюць усякія выгодныя для іх чуткі. Цэны на бавоўну ўсё павышаюцца.

Акулы японскага імпэрыялізму адказваюць Брыяну

ТОКІЕ, 9. Апублікаваны адказ на ноту Брыяна. Па пытаньні аб баёх на рэчцы Ноні ў адказе прыводзіцца вэрсія аб тым, што войскі генэрала Ма абстралялі японскія часьці. У адказе далей паказваецца: Цыцыкарская дарога пабудавана сіламі Паўднёва-Манчжурскай чыгункі і перадана кітайскай уладзе ў 1927 г. Аднак, кітайская ўлада дагэтуль нічога не заплаціла ў лік пагашэньня выдаткаў па пабудове, і такім чынам, дарога належыць японцам. Кітайская ўлада зварачалася да японскіх улад з просьбай аб аднаўленьні маста праз Ноні. Пасланы для аховы рамонтнай групы японскі атрад прымушан быў адказваць на напад кітайскіх войск. Японскім войскам загадана спыніцца ў Дацыне. Японскі ўрад спадзяецца, што далейшых сутычак ня будзе. (ТАСС).

Кастрычніцкія сьвяты ў БССР

Пушчана вялікая цагельня

ПЯТРЫКОЎ. У мястэчку пушчана вялікая цагельня імя 14-ай гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі. Старшыня ВСНГБ тав. Грысевіч праслаў Пятрыкоўскаму РВК наступную тэлеграму: «Шчыра вітаем рабочых і адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал з пускам цагельні. Спадзяемся, што завод з першага-ж дня работы разгорне бальшавіцкія тэмпы выкананьня прамфінпляну на аснове дырэктыўных указаньняў тав. Сталіна. Разгарнеце падрыхтоўку да пасьпяховага правядзеньня сэзону 1932 году».

ВЯЛІКІЯ ЧЫРВОНЫЯ АБОЗЫ

СІРОЦІНА. У ВЫНІКУ ШЫРОКАЙ МАСАВАЙ РАБОТЫ, СІРОЦІНСКІ РАЁН АДЗНАЧЫЎ КАСТРЫЧНІЦКІЯ СЬВЯТЫ ПЕРАВЫКАНАНЬНЕМ ПЛЯНАЎ ЗАГАТОВАК. 7-8 ЛІСТАПАДА АДГРУЖАН ВІЦЕБСКАМУ ПРАЛЕТАРЫЯТУ ЭШАЛЁН ДРОЎ З 43 ВАГОНАЎ. АДПРАЎЛЕН У ЛЕНІНГРАД ЭШАЛЁН МЯСА. ДЫРЭКТЫВА ЦК І СНК АБ АДГРУЗЦЫ МЯСА ЛЕНІНГРАДУ ВЫКАНАНА ДА ТЭРМІНУ НА 110 ПРОЦ. У ДНІ СЬВЯТА БЫЛІ АРГАНІЗАВАНЫ ВЯЛІКІЯ ЧЫРВОНЫЯ АБОЗЫ: 1.020 ФУРМАНАК ЗДАЛІ 740 ЦЭНТН. ЗБОЖЖА, 910 ЦЭНТН. БУЛЬБЫ І 68 ЦЭНТН. ІЛЬНАВАЛАКНА.

30 вагонаў дроў — у падарунак віцебскім рабочым

ДРЫСА. Да Кастрычніцкіх сьвят Дрысенскі леспрамгас МББ чыгункі пераключыўся на сацыялістычныя мэтады працы. У лесе арганізавана 6 комплексных брыгад. 3-га лістапада адгружан маршрутны цягнік Донбасу ў складзе 32 вагонаў з руднічнымі стойкамі. 6-га лістапада накіраван чырвоны эшалён з 30 вагонамі дроў у падарунак віцебскаму пралетарыяту.

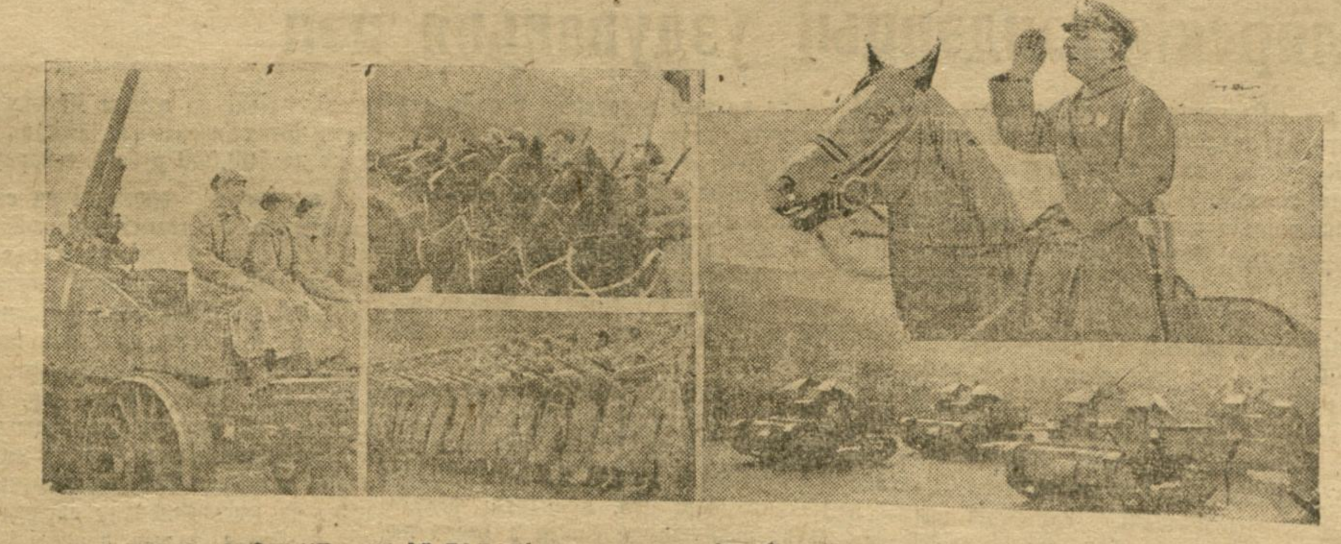

СЬВЯТКАВАНЬНЕ 14-АЙ ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА Ў МАСКВЕ. ПАРАД ЧЫРВОНАЙ АРМІІ.

Пад знакам вытворчых перамог

БАРЫСАЎ (БЕЛТА) 7-га лістапада ў горадзе адбылася шматтысячная дэманстрацыя працоўных Барысава.

Рабочыя дэманстравалі сваю моц, свае перамогі на фронце сацыялістычнага будаўніцтва. Да сьвята ў рады партыі ўступілі лепшыя ўдарнікі прадпрыемстваў: на заводзе «Камінтэрн» — 44 чал., на фабрыцы «Чырвоная Бярэзіна» — 32; на заводзе імя Домбаля — 7, на заводзе імя Леніна — 8, на гаркамбінаце — 21 і г. д.

Прамысловасьць Барысаўшчыны прыйшла да сьвята з вялікімі дасягненьнямі, «Чырвоная Бярэзіна» са старой саматужнай фабрыкі вырасла ў буйное мэханізаванае прадпрыемства. На месцы маленькай саматужнай лесапільні вырас магутны дрэваапрацоўчы камбінат «Камінтэрн», які аб'ядноўвае фанэрную, каробачную мэблявую і лесапільную вытворчасьці. Заканчваецца пабудова хлебазаводу і новай лазьні. Пушчана фабрыка-кухня. Пралетарыят Барысаўшчыны налічвае зараз звыш 30 тыс. чалавек.

Прадпрыемствы адзначылі сьвята выкананьнем прамфінпляну: Барысаўскі камбінат выканаў вытворчую праграму на 137 проц., завод «Камінтэрн» — на 100 проц., завод імя Домбаля — на 92 проц.

Тры баявыя дні

РАГАЧОЎ. СЬВЯТКАВАНЬНЕ 14-АЙ ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА ПА РАЁНЕ АДЗНАЧАНА МАСАВАЙ АРГАНІЗАЦЫЯЙ ЧЫРВОНЫХ АБОЗАЎ. З 8 ГАДЗІН РАНІЦЫ ДА 12 ГАДЗІН НОЧЫ БЕСЬПЕРАПЫННА ЦЯГНУЛІСЯ Ў ГОРАД АБОЗЫ З БУЛЬБАЙ, СЕНАМ, ЗБОЖЖАМ І САЛОМАЙ. ЗА АДЗІН ДЗЕНЬ ЗДАНА 28 ВАГОНАЎ БУЛЬБЫ, 71 ТОНА ЗБОЖЖА І БОЛЬШ 200 ФУРМАНАК З СЕНАМ І САЛОМАЙ.

АПОШНІЯ 3 ДНІ ДАЛІ ЗНАЧНАЕ ПАВЫШЭНЬНЕ ТЭМПАЎ ЗАГАТОВАК. ЗА 5 ЛІСТАПАДА БЫЛО АДГРУЖАНА 7 ВАГОНАЎ БУЛЬБЫ, 6-ГА — 12, 7-ГА — 28. ЗА ТРЫ ДНІ ПРОЦАНТ АДГРУЗКІ ПАВЯЛІЧЫЎСЯ НА 20,4.

Паведамленьні

СЁНЬНЯ, 11 ЛІСТАПАДА:

— 11 лістапада, у 6 гадз. веч., Культпроп ЦК КП(б)Б, склікае нараду ўсіх таварышоў, якія выяжджалі ў якасьці ўпаўнаважаных ЦК і СНК па пытаньнях рэалізацыі пастановы ЦК аб школе. Яўка ўсіх упаўнаважаных абавязкова.

— 11 лістапада г. г., у 6 гадз. веч., склікаецца нарада ўсіх сакратароў парт. калектываў, ячэек КП(б)Б, загадчыкаў сэктараў вучобы і прапагандыстаў сеткі партасьветы — па пытаньні аб становішчы партасьветы. Нарада адбудзецца ў памяшк. Гаркому КП(б)Б, 3-ці паверх, заля пасяджэньняў. Яўка абавязкова без спазьненьня.

— 12 лістапада, у 6 гадз. веч., у бюро скаргаў НК РСІ (Савецкая, 55, 1-шы паверх), склікаецца нарада «ЛК» г. Менску і юнкораў. Яўка абавязкова пад адказнасьць сакратароў ячэек КСМ.

— 12 лістапада сэктар кіно-хронікі Белдзяржкіно наладжвае агульны прагляд-дыспут на тэму: «кіно-хроніка». Дыспут адбудзецца ў глядзельнай залі праўленьня Белдзяржкіно, Савецкая, 90. Яўка рабкораў, юнкораў і членаў ТЗПКФ абавязкова.

— Культпроп ЦК КП(б)Б паведамляе, што ў сувязі з пленумам ЦК, усебеларуская нарада па вячэрніх і дэкадных камвузах пераносіцца з 15 на 20 лістапада.

— **Усім гаркомам і райкомам КП(б)Б.** Гаркомы і райкомы, якія дагэтуль яшчэ не атрымалі журналы па вучобе працы школ курсаў і гурткоў паліттграматы, павінны тэрмінова даслаць у ЦК КП(б)Б заяўкі на неабходную колькасьць журналаў.

Кіно „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“
СЁНЬНЯ і ШТОДЗЕННА
ПЕРАМОГА ГУКАВОГА КІНО — СЛУХАЙЦЕ І ГЛЯДЗЕЦЕ!
НОВЫ САПРАЎДЫ ГАВАРАЩЧЫ ВЫДАТНЫ ГУКАВЫ ФІЛЬМ
ЗЛАТЫЯ ГОРЫ
АЎТАРЫ ФІЛЬМУ:
Рэжыс. С. ЮТКЕВІЧ.
Кампазыт. Д. ШАСТАКОВІЧ.
У ГАЛ. РОЛЯХ: Н. РАЗУМАВА і ШТРАУХ. Засл. арт. КОРВІН-КРУКОЎСКІ, Б. ТЭНІН, Н. МІЧУРЫН і Б. ПАСЛАЎСКІ.
Сцэнары паводле матар'ялаў гісторыі заводаў «Кр. Путиловец» імя Марці. Вытв. Ленінгр. ф-кі Союзкіно.
У КАРЦІНЕ ЎДЗЕЛЬНІЧАЮЦЬ: АРКЕСТРЫ ЛЕНІНГР. ФІЛАРМОНІІ І ГАТОБА. Праф. БРАЎДЭ (орган). Хоры ЮХАВА і ШЫШКІНА.
З прычыны вялікага мэтражу, пачатак сэансаў у 6 г., 8-20, 10-30.
Каса — ад 4-х гадз.
Па калектыўн. заяўках — скідкі і продаж білетаў без чаргі.

„КУЛЬТУРА“ Пач.: 7, 8-45, 10-30	Савецкі фільм ПЕРАЛОМ. Звыш праграмы: Штурм у пустынях
„Інтэрнацыянал“	Заменжны фільм Каханьне і спорт. Звыш праграмы: Буравесьнік 3-х рэвалюцый
ПРАЛЕТАРЫ Пачат. з 1 г. дня	Мастацкі фільм АЙНА Драма ў 6 ч. Хроніка № 55
„Юны Піянэр“ (будынак кіно „Культура“)	Арыгінальная камэдыя „Два друга, модель и подруга“. Звыш праграмы — хронікі. Пач. 1 г., 2-30. Каса — ад 11 г. ран.
„СПАРТАК“ Каса адкрыта з 5 г.	2 праграмы ў адзін сэанс: 1) Таварыш Дырыжабль у 5 ч. 2) Тры дні з коньніцай у 3 ч.

АБВЕСТКІ — і — ПАВЕДАМЛЕНЬНІ ў чарговы нумар „ЗЬВЯЗДЫ“ прымаюцца толькі да 2-х гадз. дня

12 ЛІСТАПАДА, у 7 гадз. веч., у клюбе КІМ'у (Камсамольская, 25)
СКЛІКАЕЦЦА НАРАДА
старшынь ФЗМК, рабачкомаў, прафкомаў, культмасавых працаўнікоў ФЗМК, сакратароў калектываў і ячэек ЛКСМБ масавых працаўнікоў ЛКСМБ і важатых піянэр-баз.
ПАРАДАК ДНЯ: аб ходзе справаздачна-перавыбарчай кампаніі ФЗМК па Менску (даклад. т. Шулькін). Даклады з месц (старшынь ФЗМК і сакратароў калектываў і ячэек ЛКСМБ) наступных прадпрыемстваў: зав. «Бальшавік», імя Варашылава, гарадз. кьнпработн., зав. «ДА», Белдзяржбуд, будаўнічы інстытут.
ГАРПРАФСАВЕТ
ГАРКОМ ЛКСМБ

БЕЛПТУШКА-ТРУСАГАДОЎЧАМУ ТРЭСТУ
ПАТРЭБНЫ НАСТУПНЫЯ СПЭЦЫЯЛІСТЫ:
1. Спэц па сухапутнай птушцы
2. Спэц па воднай птушцы
3. Спэц па трусох
4. Інжынэр будаўнік
5. Тэхнік будаўнік
6. Фінансіст-плянавік
7. Аграном-плянавік
Аплата па згодзе
Зварачацца: Менск, Савецкая, 70, 3-ці паверх, да дырэкцыі

Турская дасьледчая станцыя і тэхнікум па насеннаводзтве
паведамляе,
што тэрмін адкрыцьця тэхнікуму на базе сямігодкі
І НАБОР СТУДЭНТАЎ
ПРАЦЯГНУТ ДА 25-га ЛІСТАПАДА г. г.
Тэхнікум рыхтуе аграномаў-насеннаводаў.)—(Тэрмін навучаньня 3 гады.
Умовы прыёму агульн. для ўсіх тэхнікум. Інтэрнатам забясьпеча. усе студэнты. Стыпендыяй 50-60 проц. Заявы і дакуманты падаваць прыёмачнай камісіі па наступным адрасе п.-адз. Гадзілавічы, Рагачоўскага раёну, Турская дасьледчая станцыя, прыёмачнай камісіі тэхнікуму.
ДЫРЭКЦЫЯ

Сэктар кадраў Беларускага Прамыслова-жывёлагадоўчага трэсту
абвяшчае
прыём студэнтаў на 1 курс Уваравіцкага Аўта-трактарнага тэхнікуму.
У першую чаргу ў тэхнікум прымаюцца рабочыя, трактарысты, калёнавзжатыя і шафёры.
Жадаючыя паступіць у тэхнікум, павінны да 25-XI—31 г. падаць на імя тэхнікуму заяву з наступнымі дакумантамі:
1) аб адукацыі (ня ніжэй сямігодкі), 2) аб сацыяльным становішчы, 3) рабочы стаж, 4) узросьце, 5) аб адносінах да вайсковай службы і 6) аб здароўі.
Асобы, якія ня маюць дакумантаў аб сканчэньні 7-мігодкі, будуць трымаць іспыт з 27-XI па 30-XI—31 г. па: 1) Грамадазнаўстве, 2) Матэматыцы, 3) Фізыцы, 4) Хэміі
Заяву з дакумантамі накіроўваць па адрасе: п-а УВАРАВІЧЫ, АЎТА-ТРАКТАРНАМУ ТЭХНІКУМУ.
Сэктар кадраў Белпрамжывтрэсту.

Інстытут масавага завочнага навучаньня партактыву пры ЦК КП(б)Б
РАСКЛАД
РАДЫЁ-ПЕРАДАЧ НА ЛІСТАПАД 1931 г.
Завочна-камуністычны унівэрсытэт.
11-га—I. Кансультацыя па першым заданьні палітэканоміі (лектар — т. Лур'е).
16-га—I. Арганізацыя і мэтодыка самастойнай працы завочніка
21-га—I. Кансультацыя па першым заданьні гісторыі міжнароднага рэвалюцыйнага руху.
26-га—I. Для падрыхтоўчага і першага курсу: — Закон захаваньня энэргіі і матэрыі.
Завочна-камсамольскі У-т і завочная саўпартшкола
12-га—I. Задачы вывучэньня гісторыі клясавай барацьбы.
17-га—I. Гігіена разумовай працы.
22-га—I. Закон захаваньня матэрыі.
27-га—I. Задачы курсу палітэканоміі.
Эпізодычныя радыё-лекцыі.
10-га—I. Праблема грамадзкага харчаваньня на даным этапе.
14-га—I. Сучасны этап сацбудаўніцтва і новыя задачы навуковай і вучэбнай работы.
19-га—I. Пастанова ЦК УсеКП(б) аб камунальнай гаспадарцы.
24-га—I. Тэхнічная прапаганда і яе арганізацыя.
28-га—I. Вынікі Кастрычніцкага Пленуму ЦК УсеКП(б).
30-га—I. Чарговыя задачы партыйнай работы.
Увага: Перадачы вядуцца з 18—19 з пал. гадз.
НАМ. ДЫРЭКТАРА ІНСТЫТУТУ Немец

ПРЫЁМ ЗАЯЎ
у Цэнтральную школу работнікаў па калгасным вучоце
у г. Мсьціслаўлі
працягнут да 20 лістапада г. г.
Правілы прыёму і інш. зьмешчаны ў газэце „Зьвязда“ за 16, 17, 19, 20 і 21-X.
Аб выніках залічэньня і часе пачатку заняткаў [illegible]

Партфэль з дакумантамі [illegible] Александрова І. Т. па[illegible] у вагоне па шляху Вор[illegible] Віцебск. Прашу зьвярн[illegible] Менск, Цнянская № 5[illegible]
Н. Шушневіч.

На падставе пастановы СНК ад 13/X—31 г.; пры Менскім Гарсавеце арганізаваны
ГАРТОП,
які будзе разьмяркоўваць апал паміж усімі спажыўцамі
за выключэньнем рэспубліканскай і саюзнай прамысловасьці.
Па ўсіх пытаньнях атрыманьня апалу зварачацца ў Гартоп (памяшканьне Гарсавету).

ВІЦЕБСКАМУ КАМУНАЛЬНАМУ ТРЭСТУ
патрэбен
ТЭХНІК-НАРМІРОЎШЧЫК
АПЛАТА ПА ЗГОДЗЕ

Завочныя Дзяржкурсы Росьпісу
РАЗРЫСОЎКІ па ўсемагч. тканінах. Фарбамі, рэльефн., алейн., малев. пырскамі. Прысыпкамі: бліскуч., бісаржэмчуг і інш.
Спосаб: нерасплыўч. аніліну. празрыст. росьпісу мяккага золата, каляровага срэбра. Росьпіс гліны, шклян. пасуды, цэлюлёіда, скуры, дрэва. Да лекцый прыкладаецца звыш 200 малюнк. акрамя тэкставых.
Па сканчэньні выд. пасьведчаньне.
Уменьне малів. не патрабуецца. Падрабязнасьці высыл. за 20 к. дробн. пашт. маркамі.
Масква, вул. Дзяржынскага, д. № 1.
ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ СОНО.

Менск, друкарня «Зьвязда»

Адказны рэдактар С. БУДЗІНСКІ